

Domače vesti

Sleparja obtožena

Velika porota je napravila obtožbo proti dvema moškima, ki sta osleparila kakih 50 Clevelandčanov za \$100,000 pod pretezo, jim preskrbiti nove avtomobile. Obtožena sta Anthony Dettore, star 23 let, iz 5405 Bridge Ave., in Angelo Virzi, star 23 let, iz 4317 Lorain Ave.

Mati pride iz Gorice

Mrs. Sophie Person iz 18920 Locherie Ave. in njena sestra Steffie Grichar iz 20411 Miller Ave. ste odpotovali v New York, da pozdravita mater Josephine Mavrič, ki bo dospela iz Gorice. Ž njo je tudi sin John, ki se je nahajal tam na obisku nad devet mesecev. Dobrodošla v našo sredo!

Prog. Slovenke krožek št. 1

V nedeljo popoldne se vrši letna seja krožka št. 1 Prog. Slovenk v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Po seji ob 4. uri se bo razvila domača zabava, na katero članice vabijo vse prijatelje in znance.

Stavbinski odbor

Seja Stavbinskega odbora Slov. društvenega doma na Recher Ave. se bo vršila v soboto večer ob 7:30 uri v navadnih prostorih. Prosi se vse članice, da se je gotovo udeleže.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Phil Kastell iz 17412 Invermere Ave. so se zglasile vile rojenice in pustile zalo hčerko-prvorjenko. S tem dogodkom sta Mr. in Mrs. Mike Poklar iz 1165 E. 72 St. drugič postala stari oče in stara mati. Cestitamo!

Dramski zbor

"Anton Verovšek"

V petek večer ob 7:30 uri se vrši seja dramskega zbora "Anton Verovšek" v navadnih prostorih. Vabi se vse članice in članice, ki se zanimajo za dramatik, da se udeleže.

Dr. Perme se preseli

Dr. Louis Perme sporoča, da je preselil svoj zdravniški urad iz 10535 Carnegie Ave. na 21871 Lake Shore Blvd. v Euclid Medical Arts poslojpe.

Nov grob

ANGELA LEVSTIK

Danes zjutraj ob 12:30 uri je umrla na svojem domu Angela Levstek, rojena Hočevar, stara 61 let. Stanovala je na 11818 Madison Ave., Lakewood, O., kjer je njen soprog Frank vodil brivnico. Doma je bila iz velikih lašč, odkoder je prišla v Cleveland pred 34 leti. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 SDZ in podr. št. 25 SZZ. Tukaj zapuška poleg soproga Franka, tri hčere: Mrs. Angela Arko, Mrs. Theresa Golden in Franciska, sina Franka, 6 vnukov in v starem kraju sestro Marijo in brata Karla. Pogreb se bo vršil iz Zakrjškovega pogrebnega zavoda.

BOGATA VDOVA GRE V ZAPOR RADI IZZEMANJA

NEW YORK, 3. dec.—Včeraj je nastopila pet-dnevni zapor Blanché Stover, bogata vdova po nekem korporacijskem odvetniku, ki je od nekega bivšega mornariškega kapitana zahtevala \$500 "bonusa" za stanovanje, čigar legalna stanarina je znašala \$97.75 na mesec. Vdova je morala plačati tudi \$250 globe.

Vdova bivšega kapitalista obsojena kot pijanka; je skoro zadavila malega otroka

Na 90 dni zapora v prisilni delavnici je bila obsojena Mrs. Iva Wilson, stara 62 let, vdova po Paulu Wilsonu, ki je bil pred leti predsednik clevelandске cestno-železniške družbe Cleveland Railway Co., ki danes več ne obstoja, ker jo je kupila mestna vlada.

Poleg tega se proti nji utegne naperiti tudi obtožba dejanskega napada, ker je v pijanosti skoro zadavila 3-letno hčerko neke delavske družine, ki jo je najela, da bi pazila na otroka v odsotnosti očeta in matere, ki oba delata.

Pri sodnem zaslišanju je prišlo na dan, da je Mrs. Wilson v listih oglaševala, da je na razpolago družinam, ki potrebujejo starejšo osebo, ki bi pazila na male otroke. Najela sta jo Tom Carroll in njegova žena, ki stanujeta na 691 Lakeview Rd., ko pa je bila Mrs. Wilson sama z otrokom, je v stanova-

nju našla steklenico žganja in jo izpraznila. Drugi stanovalci so slišali, ko je pijana ženska začela kričati kot blazna, narkar so poklicali policijo, ki je odkrila, da je Mrs. Wilson otroka, ki ji je bil izročen v varstvo, davila, nakar je bila odvedena v zapor.

Rekordi policijskega sodišča izkazujejo, da je bila Mrs. Wilson v teku zadnjih štirih let že ponovno obsojena radi pijančevanja in da sploh nima nobene doma. V zaporu je nekdaj "dama iz družbe" trdila, da je spila samo tri kozarčke žganja, in da je postala "nervozna, ker je dete jokalo."

"Deklico sem položila v posteljo in ji dala mleka, nakar bi bila morala nehati jokati, ampak jokala je kar naprej," je rekla Mrs. Wilson. "Jaz imam dosti skušenj z otroci in verujem v disciplino."

Kampanja "Wallace za predsednika" se začela v Ohiju

Na sestanku predstavnikov delavskih, farmerskih, verskih, profesionalnih in narodnostnih skupin, ki se je vršil preteklo nedeljo v Columbusu, je bilo uradno sklenjeno, da se začne širom države Ohio s kampanjo "Wallace za predsednika".

Začasni predsednik odbora "Wallace za predsednika" je dr. Calvin S. Hall, ki je predsednik psihološkega oddelka Western Reserve University v Clevelandu. Članica ženskega odbora demokratske stranke Mrs. Frances Dunn iz Columbusa pa je bila izvoljena za začasno tajnico.

Med ostalimi voditelji iz Ohia, ki so sklicali sestanek, na katerem je bil sestavljen odbor, ki bo vodil kampanjo za "Wallace za predsednika," se nahajajo koncilman iz Toleda James B. Simmons, bivši državni senator iz Daytonu K. M. Kirkendall, pomožni administrator Oberlin Conservatory of Music John C. Kennedy, odvetnik iz Mansfielda George Biddle in predstavnik United Shoe Workers of America Russel Hutchinson.

Sestanku so prisostvovali delegati iz 12 mest v Ohio, ki bodo pomagali pri organiziranju kampanje in sklicanju splošne konference, ki se bo vršila v Columbusu 11. januarja.

Za sedaj skupina še ni pojasnila, na kakšen način bodo delali za nominacijo Wallacea kot kandidata, ampak so samo sklenili, da Wallacea urgirajo, naj kandidira in objavi, da ga bodo podprli, na kateri koli način bo to on sam želel. Pred konference bo odbor, ki ima svoj sedež na 1890 E. 26th St. Cleveland 14, organiziral po vsem Ohio klube "Wallace za predsednika".

ANGLIJA GRADI V AFRIKI VOJASKO ŠHRAMBO

LONDON, 3. dec.—Vojni minister Emanuel Shinwell je danes v parlamentu izjavil, da Anglija gradi v Afriki veliko vojaško šrambo. Minister je rekel, da bo v to svrhu naloženo orožje, ki se ga je izdelalo za časa vojnih ofenziv v Afriki, Italiji in Aziji.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Nove zanimivosti v Singletonovi aferi

Tekom raznih sodnih zaslišanj, ki so v teku proti avtomobilskemu prodajalcu Jacku W. Singletonu, je med drugim prišlo na dan, da je bil zelo radodaren napram raznim mladim ženskam, ki so delale zanj. Odkrita sta bila najmanj dva primera, v katerih je svojim "tajnicam" plačeval po \$100 na teden ali več, eni pa je poleg tudi podaril nov avto. Singleton to seveda zanikuje in pravi, da so bili odnosi med njim in temi ženskami "strogo poslovni."

Policija je te dni objavila imena 289 oseb, ki so plačale Singletonu \$577,829 za avtomobile, katerih niso nikdar dobili. Smatra pa se, da seznam še ni popoln.

Singleton je pri zaslišanju pred zveznim referentom za bankrote trdil, da so za vse njegove "težave" odgovorni "nelojalni uslužbenci," ki so za njegovim hrbtom kradli in sprejemali naročila, za katera on sam ni vedel. Hud je zlasti na Walterja E. Evansa, ki oblastim trdi, da je za Singletona le "delal," do čim slednji trdi, da je bil njegov "partner."

Za "čudodelniškega" avtomobilskega prodajalca je sodnik Jackson na policijskem sodišču določil \$100,000 kavicje. Ker iste ne more preskrbeti, je moral ostati v zaporu. Preliminarno sodno zaslihanje pod kriminalno obtožbo sleparstva proti njemu se bo vršilo 9. decembra.

ZAMORCI ZAHTEVAJO, DA JIH ČETE ŠCITJO

WASHINGTON, 3. dec.—Narodni svet zamorcev je danes zaprosil predsednika Trumana, naj uporabi federalne čete, da se vzpostavi red in varnost v Walton County, Ga., kjer je druhal zažgala dve zamorski cerkvi in šolo.

Direktor sveta Edgar C. Brown je za položaj v tem okrožju rekel, da tam vlada "druhalstvo" nasilje, terorizem in požiganje. Preteklo leto je v Walton County druhal linčala štiri zamorce.

"Ameriške čete bi morale zaščititi zamorce in njihove pravice, ki jim jih je dal zakon in Bog", je rekel Brown.

RUSIJA LAHKO V 24 URAH ZASEDE EVROPO, PRAVI KONGRESNIK

WASHINGTON, 3. dec.—Republikanski kongresnik Charles A. Eaton, ki je predsednik odseka za zunanje zadeve, je danes izjavil, da bi mogla Rusija v teku 24 ur okupirati vso Evropo. To izjavo je podal v zvezi z apelom za hitro akcijo zbornice glede predloge za finančno pomoč zapadni Evropi.

Senatna zbornica je že odobrila predlogo, da se nemudoma potroši 500 milijonov dolarjev za podprtje Francije, Italije, Avstrije in Kitajske.

Eaton je rekel, da medtem ko imajo zapadne evropske države pod orožjem samo 3,416,000 vojakov, pa razpolagajo Rusija in njene naklonjene države z oboroženo silo, ki šteje 5,213,000 mož.

DRŽAVNI DEPARTMENT POROČA, DA JE V RUSIJI NASTALA "PANIKA"

WASHINGTON, 3. dec.—Uradni radio državnega departementa "Glas Amerike" je danes v oddaji v 23 jezikih objavil poročilo, v katerem se trdi, da je med prebivalci Moskve in drugih ruskih mest nastala "velika panika", v kateri se vršijo naval na trgovine.

Poročilo pravi, da so ti naval posledica govoric, da bo vlada v kratkem znižala vrednost rublja, kar da bo povzročilo drastično zvišanje vseh cen.

Radio državnega departementa trdi, da je naval kupcev tako ogromen, da je mnogo trgovin moralo zapreti vrata.

Omenjeno poročilo je bilo datirano v New Yorku in v njem je bilo rečeno, da bazira na "vesteh, ki so dospale iz Moskve."

AMERIKA IMA NOVO ATOMSKO OROŽJE?

ATLANTIC CITY, N. J., 2. dec.—Predsednik komisije za atomsko energijo David E. Lilienthal je danes razkril, da Zedinjene države producirajo novo atomsko orožje, katerega osnova je uranij in plutonij.

"Oba produkta se uporabljata pri sedanjih produkciji v laboratorijah," je rekel Lilienthal.

Predsednik atomske komisije pa ni pojasnil, če je novo orožje podobno bombam, ki so bile vržene na Hirošimo in Nagasaki, ali pa če predstavljajo novo uporabo atomske energije. To se smatra za tajno.

ŠE 12 PROTI-VLADNIH GRKOV UMORJENIH

ATENE, 3. dec.—Danes je bilo v Solunu usmrčenih 10 oseb, ki so bile obtožene, da so imele zveze z grškimi gerilci. Na otoku Eginu pa sta bila usmrčena dva nadaljna protivladna Grka.

PAPEŽ IMENOVAL DVA NADSKOFA

WASHINGTON, 3. dec.—Papež je imenoval Rev. Msgr. Patrick A. O'Boyle iz New Yorka za škofa v Washingtonu, škofa Francis P. Keough iz Providence, R. I., pa za baltimorskega nadškofa.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Angleži streljajo na Arabce in Žide na ulicah Tel Aviva

Pet Arabcev in Židov ubitih; bučni izgredi proti Ameriki v Kairu

JERUZALEM, 3. dec.—V okoličih Tel Aviva so se danes vršile vroče bitke med Židi in Arabci in prva poročila pravijo, da je bilo v spopadih ubitih pet Arabcev in trije Židje.

Britske čete si zamaž prizadevajo, da bi ustavile borbo, ki je vzplamtel v Sveti deželi in Egiptu radi arabskega ogorčenja proti odločitvi Združenih narodov, da se Palestina razdeli na dva dela.

En Žid je bil ubit danes tudi v nemirih, ki so poplavalili Jeruzalem, medtem ko se iz Kaira poroča, da je tam množica kakih 500 dijakov vprizorila demonstracije pred ambasado Zedinjenih držav in kričala "Doli z Ameriko!"

32 oseb ranjenih v strelskih bitkah

Najbolj resen je položaj zunaj na deželi med Tel Avivom, kjer je center židovskega naseljevanja, in pa arabskim mestom Jaffo.

V bitkah, v katerih se rabijo tudi strojnice in ročne granate, je bilo poleg mrtvih tudi najmanj 32 oseb ranjenih. Tako Židje kot Arabci streljajo iz postelj in zaslonih barikad.

Podeželje patrolirajo britski vojniki in policaji v oklopnih avtomobilih, ki so z zvonicami razglasili obsedeno stanje širom pokrajine.

Ko sta obe strani ukaz ignorirali, so angleške ednice začele streljati na bojavnike obeh strani.

Židovske podtalne bojne organizacije v akciji

Arabski so bitko začeli, toda Židom so kmalu prišli na pomoč člani židovskih podtalnih borbene organizacij Hagana, Irgun, Zvai Laumi in Sternova skupina.

V Jeruzalemu so izbruhnili novi boji malo pred poldnem, ko se je obsedeno stanje končalo. Angleži so naznanili, da se bo Arabcem dovolilo na ulice, da dobijo vodo in hrano, do sončnega zahoda, potem pa da bodo pod hišno aretacijo do 5. ure jutri zjutraj.

ŠVEDSKO-AMERIŠKA TRGOVINSKA POGAJANJA

ŠTOKHOLM, Švedska, 2. dec.—V tekočem tednu se bodo v Washingtonu začele diskusije med predstavniki švedske in Zedinjenih držav za sklenitev trgovinskega sporazuma med obema deželama.

Švedski finančni minister Ernst Wigforse ni hotel podati odgovor na vprašanje, če bo švedska poskušala obenem dobiti tudi dolarsko posojilo. Obveščeni krogi pa pravijo, da so dolarske rezerve švedske že izčrpane in da bo prisiljena, da vpraša Zedinjene države za posojilo v znesku \$100,000,000 do \$200,000,000.

PREROKUJE POVRATEK TORIJEV NA VLADO

MIAMI, Fla., 3. dec.—Angleški časniški izdajatelj lord Beaverbrook je včeraj tukaj prerokoval, da se bodo angleški torijci z Winstonom Churchillom na čelu leta 1950 vrnili na vladno krmilo.

Francija sprejela zakon proti stavkam in sabotazi

Vlada trdi, da je železniška nesreča, pri kateri je bilo ubitih 17 oseb, delo sabotaže

PARIZ, 4. dec.—Francoski parlament je danes sprejel zakon proti sabotazi in stavkam, ki ga je predložil premier Robert Schuman.

Glede tega zakona, ki bo omogočil vladi, da nastopi proti vedno naraščajočem valu stavk in nemirov, so se vodile ogorčene debate, ki so trajale pet dni. Končno pa je bila predloga uza-konjena s 403 proti 183 glasovom. Vse glasove proti zakonu so oddali komunistični poslanci.

Pri končnem glasovanju je policija, podprta z vojaštvom zastražila parlament proti možnim demonstracijam.

Sabotaža bo kaznovana z zapornim do 10 let

Po novem zakonu bodo osebe obtožene za dejanja sabotaže lahko obsojene na šest mesecev do 10 let zapora in globo v višini do 1,000,000 frankov (\$8,000). Strahovanje, nasilje in podkupnino pri netenju stavk se bo kaznovalo z največ pet let zapora in globo do 500,000 frankov (\$4,000).

Iz novega zakona je bila izključena določba, ki je predvidevala kazni tudi za "direktno provokacijo" sabotaže, ali pa proti postavljeni taktiki s pomočjo "govorov, klikov, pisanjem, letaki, napisi itd." Ta določba je povzročila viharne diskusije, ker se jo je označilo za poskus kršitve svobode tiska.

Po novem zakonu bo 80,000 vpoklicanih v armado

Vojno ministrstvo je naznanilo, da bo 80,000 Francozov, ki bodo soglasno z novim zakonom vpoklicani v armadno službo za "obrambo republike," stari 24 let, in da bodo vključeni v razne državne policijske oddelke. Zglasiti se bodo morali že v soboto.

Železniška nesreča na progi Pariz-Lille

Včeraj se je na progi Pariz-Lille pripetila železniška nesreča, pri kateri je bilo ubitih 17 oseb, 40 pa ranjenih. Detajlov glede katastrofe ni, z izjemo, da je šlo za neki nočni vlak. Toda dva francoska ministra sta izjavila, da je nesreča "delo sabotaže." Z druge strani pa so komunistični poslanci obtožili vlado, da je odgovorna za to nesrečo.

Vest o železniški nesreči je bila objavljena v parlamentu tik pred glasovanjem. Finančni minister Rene Meyer je izjavil, da so na vlaku bili demontirani neki deli, kar da je povzročilo nesrečo. S tem je dal jasno vedeti, da je to delo sabotaže, za katero da so odgovorni komunisti. Komunistični poslanci so se na to obtožbo obrnili proti desni strani parlamenta in zavpili: "Vsi ste morilci!"

Vlada obtožuje stavkarje za nasilje

Ne samo, da je krivda za železniško nesrečo vržena na delavstvo in komuniste, ampak vlada je snoči obtožila tudi delavce na stavki, da so streljali na policijo v severni Franciji. Kot trdi vlada, se je streljalo vde, da bo ostala pri življenju.

raznih manjših mestih province Valenciennes.

V mestu Bezier, ki se nahaja na jugu Francije in je popolnoma v rokah stavkajočih delavcev, pa je vlada poslala močne vojaške odrede, ki bodo poskušali vzeti mesto izpod kontrole več tisoč delavcev.

Objavljen je bil tudi dolg seznam raznih francoskih mest, kjer so se baje pojavile sabotaže.

V Poljski se je začela obravnavati proti vohunom

V afero sta zapletena tudi bivša ambasadorja Anglije in Zedinjenih držav

VARŠAVA, 3. dec.—Poljski državni tožilec je ob priliki otvoritve obravnave proti petim Poljakom, ki sta Poljakinja, ki so obtoženi vohunstva, obtožil tudi ameriško in angleško ambasado v Varšavi, da sta dobivali zaupne informacije od podtalnega gibanja, katerega cilj je bil, da zruši sedanjo poljsko vlado.

V obtožnici, ki je bila prečitana pred sodnijo, sta bila bivši ameriški ambasador Arthur Bliss Lane in bivši angleški ambasador Victor Cavendish-Bentinck obtožena, da sta od članov podtalne organizacije sprejemala proti-državne informacije. Oba ambasadorja sta bila odpoklicana v začetku leta 1947.

Med ostalimi, ki so omenjeni, da so sprejemali proti državne informacije, sta tudi podpolkovnik Edward J. York in San Antonio, Texas, in leut. William Tonesk iz Washingtona, D. C. (York je bivši ataše za razkoplovanje ameriške ambasade v Varšavi; dočim je Tonesk za časa ambasadorja Lane bil pomožni mornariški ataše.)

Poljaki in Poljakinje, ki se zagovarjajo proti obtožbam o vohunstvu so: Marie Martjowska, ki je bila prevajalka za angleško ambasado, Halina Sosnovska, Vladimir Marzevski, Adam Obarski, Stanislaw Sedziak, Vincent Kwiecinski in Valclav Lipinski. Vsi so obtoženi, da so sodelovali s podtalnimi poljskimi organizacijami, da so vohunili proti državi in da so izdali domovino.

PREDSEDNIK TRUMAN DOSPTEL V FLORIDO

KEY WEST, Fla., 3. dec.—Danes popoldne je predsednik Truman s svojim osebnim letalom došel semkaj na oddih, ki bo trajal pet dni.

V ANGLIJI ROJENA EN FUNT TEŽKA PUNČKA

EXETER, Anglija, 3. dec.—Pred šestimi dnevi se je rodila punčka, ki tehtala en funt, ki pa navzlic temu ima dobre izgled. Kot trdi vlada, se je streljalo vde, da bo ostala pri življenju.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NAVZLIC POUKOM ZGODOVINE

Neki bivši estonski častnik, ki se je leta 1941 skupaj s Hitlerjem boril proti zavezniški sovjetski armadi in so ga pozneje čudovita božja pota pripeljala v Švedsko, je napisal za ameriški mesečnik "Reserve Officer" članek o sovjetski armadi. V članku pravi, da je ta armada "slabo oborožena, slabo opremljena, slabo izvežbana," in da je morala njenih vojakov "na zelo nizki stopnji." Čitač ta članek, človek dobi vtis, da čita staro nacistično propagando iz leta 1941.

Stara nacistična propaganda je leta 1941 tik pred in po napadu na Sovjetsko zvezo trdila, da je "sovjetska armada slabo opremljena, slabo oborožena, slabo izvežbana" in da se morala njenih vojakov nahajati na "zelo nizki stopnji." Nacistični bahači so trdili, da bo "superiorna" nemška armada 27. novembra leta 1941 korakala po Rdečem trgu v Moskvi. Zgodovina druge svetovne vojne je na najbolj prepričevalen način dokazala v kakšni zmoti so živeli nacistični bahači. Zgodovina druge svetovne vojne pa ni ničesar dokazala temu "estonskemu častniku" in mesečniku "Reserve Officer." Kot da bi sploh ne bilo vmes ne Stalina, ne Leningrada, ne Odeše, ne Sevastopolja in ne Moskve, "estonski častnik" in mesečnik "Reserve Officer" ponavljajo ta odmev nacistične propagande in širijo sedaj med ameriško ljudstvo iste iluzije, ki so nemški narod spravile v katastrofo.

Po ameriškem tisku divja ta proti-sovjetska gonja posneta iz zapuščine Hitlerja in Goebbelsa že precej časa. Niso samo atomske bombe, o katerih se dan za dnem piše, niso samo izjave odgovornih uradnikov, ki odprto zagovarjajo vojno proti Sovjetski zvezi, ampak so tudi zunanji sovražniki Sovjetske zveze in novih demokracij v vzhodni Evropi povabljeni, da sodelujejo pri ustvarjanju te proti-sovjetske histerije v Zedinjenih državah. Zadnje čase prihaja v to deželo vedno večje število raznih zavrnjenih voditeljev, kompromitiranih političarjev in malopridnežev, ki vneto hujskajo na ameriško intervencijo v zadeve narodov vzhodne Evrope. Pa tudi to ni dovolj. Tisti, ki ne morejo po Zedinjenih državah javno agitirati za vojno, pošiljajo iz inozemstva takšne članke, ki imajo namen, da prispevajo tej stvari "svetega križarskega pohoda" proti vzhodni Evropi, posebno proti Slovanom.

"Estonski častnik," ki piše za ameriške revije članke o "slabo opremljeni, slabo oboroženi, slabo izvežbani" sovjetski armadi in da je na "zelo nizki stopnji morale," je že leta 1941 sodeloval pri borbah proti Sovjetski zvezi. Ta revija "Reserve Officer," posebno poudarja, želeč s tem opozoriti ameriško javnost, da "častnik ima skušnjo!" Obenem ga oglašja, kot "enega najboljših ekspertov v Švedski, kar se tiče sovjetske armade!" Ekspert je poleg gornjih nacističnih odmevov, priobčil tudi neka svarila, ki očitno stremijo za tem, da se Zedinjene države še bolj močno oborožijo, da izdelajo še več atomskih bomb, kajti navzlic "slabi opremljenosti, slabemu oboroženju, slabi vežbi," ta ruska armada na "zelo nizki moralni stopnji," predstavlja "nevarnost" za zapadni svet!

Nemški nacisti so namenoma širili iste laži glede sovjetske armade. Natančno iste bahaške fraze, kot pri temu "estonskemu ekspertu," so servirali nemškemu ljudstvu. Toda nemško ljudstvo je spoznalo kako je bilo prevarano. Nemško ljudstvo so poučile skušnje pri Stalingu, gradu, Moskvi, Odesi, Leningradu, Kijevu, Sevastopolju in končno tudi pri samemu Berlinu. Kar "estonski ekspert," ki se je s Hitlerjem boril proti hrabrim borcem sovjetske armade, pravi, ni sicer važno ne za zgodovino in ne za tiste, ki so seznanjeni z osnovnimi dejstvi glede vloge sovjetske armade v drugi svetovni vojni. Toda važno je, da danes že vse izgleda, kot da so se Zedinjene države borile skupaj z "estonskim častnikom" in s samim Hitlerjem proti "slabo oboroženi, slabo izvežbani, slabo opremljeni" sovjetski armadi na "nizki stopnji morale." Takšen vsaj vtis ustvarja članek v reviji "Reserve Officer," katero zgodovina druge svetovne vojne ni ničesar poučila.

RUSIJA BO POMAGALA je sovjetski premier Stalin na apel premierja Klementa Gott-PRAGA, 2. dec.—Češkoslovaška obljubil Češkoslovaški doška vlada je danes naznanila, da datnih 200.000 ton žita.

UREDNIKOVA POŠTA

Letna seja društva
"Kras" št. 8 SDZ

Cleveland, O. — Vsemu članstvu društva "Kras" št. 8 SDZ naznanjam, da se bo letna ali glavna seja vršila prvo nedeljo meseca decembra, to je 7. decembra, ob navadnem času v zgornji dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave. Kot vam je znano se bo na tej seji volilo nov odbor za prihodnje leto. Prosi se vse člane in članice, posebno pa mlajše, da se gotovo udeležijo glavne letne seje in izvolijo odbor, ki bo delal v korist društva in zvezi. Na tej seji ima vsak član pravico voliti v odbor takšne člane, za katere misli, da bodo najboljši uradniki. Torej ste naproseni, da ne pozabite na 7. december! Tudi vaša dolžnost vam narekuje, da se vsaj enkrat na leto udeležite društvene seje.

Obenem bo pripravljeno nekaj prigizka, da vam bo šel ječmenovec bolj v slast. Kot že nekaj let bo to brezplačno.

Dne 16. decembra zvečer pa bo podana "Božičnica" za otroke, ki so člani SDZ. Obdaroval jih bo Miklavž, ki bo ta večer nastopil. Božičnica bo v obeh domovih, na Holmes Ave in Waterloo Rd., tako da se bodo otroci lahko udeležili, kot bo nekaterim bolj prišlo. Bolj podrobno o tem pa bo pojasnjeno v "Glasu".

Tudi kampanja za nove člane je še vedno v teku. Če imate katerega člana za oba oddelka, pripeljite ga kar na sejo.

Pozdrave in na svidenje!
Jennie Kozelj, tajnica.

Napredne Slovence vabijo na letno sejo

Cleveland, O. — V četrtek 4. dec. se bo vršila letna seja društva "Naprednih Slovencev" št. 137 SNPJ in sicer v Slovenskem narodnem domu v sobi št. 1. Začetek seje bo ob pol osmih zvečer.

Vse članice ste vabljene, da se letne seje udeležite. Po seji bomo imele malo proste zabave.

Na dnevnem redu bomo imele poleg drugih važnih zadev tudi priprave za januarsko veselico, za katero je vsaka članica obvezna plačati po eno vstopnico, da s tem ojačimo našo blagajno in imamo na razpolago denar, s katerim bomo pomagale raznim organizacijam. Izjema pri temu sklepu so samo bolne članice.

Članice našega društva plačujejo samo 14 centov v društveni sklad, dočim je pri drugih društvih večina ta sklad precej višji. To je torej še en vzrok, da morajo članice plačati za vstopnice.

Direktorica mladinskega oddelka krožka št. 2 Marion Adams in njena pomočnica Alma Zagar poročata, da je mladinski oddelak sklenil imeti svojo kampanjo za nove člane in članice, kakor tudi za Mladinski pevski zbor. Clevelandka federacija odobrava krožkov sklep in bo podarila tri nagrade najbolj uspešnim agitatorjem.

Sestra Tratnik, tajnica clevelandke federacije, poroča, da ima Mladinski pevski zbor novega učitelja, ki poučuje ameriške pevske skupine. Zadnje vaje se je udeležilo 22 učencev, na prihodnji pa jih bo 10 več. Ako imata fantka ali deklica, ki se zanimajo za petje, pošljite jih na vaje. Za vse informacije se obrnite na Josephine Tratnik.

Na bolniški listi je naša predsednica Josie Močnik, ki se je morala podvreči dvema težkima operacijama. Sedaj se zdravi na domu in se počuti že precej dobro. Pravi, da se bomo videli na naši veselici. Članice ji želimo skorajšnjega okrevanja. Operirana je bila tudi Carolina Forn, ki je še vedno bolna,

kakor tudi Antonia Cepek in Mary Hodnik. Obiščite bolnice, kajti prijateljski obisk je najboljše zdravilo!

Pri koncu še enkrat ponovno opozarjam na letno sejo 4. decembra. Servirale bomo tudi pečivo, katero bodo spekle Urška Mulaj, in Jennie Skuk. Anna Azman in Frances Gorshe bosta pripravile fino šunko. Druge pa bomo skrbele, da boste vse postrežene. Torej pridite prav gotovo!

Josie Zakrajšek, tajnica.

Vabilo na prireditev za koprške dijake

Cleveland, O. — Kot direktor Slovenske delavske dvorane na Prince Ave., in E. 109 St., tem potom vabim občinstvo na udeležbo pri prireditvi za naše dijake v Kopru.

Dijaki v Kopru so v tako slabem položaju, da ne morejo naprej. Vsak dobro ve kakšno je splošno pomanjkanje na Primorskem. Ker naši primorski otroci še niso dobili nobene podpore, je direktorij sklenil, da bo dal prosto dvorano, gostilničar Joseph Zadnik bo pa dal nekaj pijače. Imeli bomo tudi godbo in prigizek, kazale se pa bodo tudi slike.

Na občinstvo apeliram, da se udeleži te prireditve, zlasti pa je dolžnost Primorcev, da se v največjem številu odzovejo vabilu. Storili bomo veliko za naše dijake v Kopru, če se bomo zavedali naše dolžnosti. Tam imajo tudi profesorja, ki je doma iz vasi Pregarje in ki je vsled divjanja kapitalističnega fašizma bil pohabljen. Nahajal se je v koncentracijskem tabo-rišču in tudi kot partizan se je udeležil borbe za osvoboditev Primorske.

Na tem sestanku bomo imeli priliko, da se pomenimo. Vstopnina za ta dan 6. decembra ob 8. uri zvečer je prosta.

Naj še omenim nekaj glede slik. Slike bodo iz rojstne domovine in vsak bo imel priliko, da vidi razdejane in požgane vasi. Slike bo kazala Mrs. Elsi Zadnik.

Našim Slovincem je že iz prejšnjih člankov in dopisov v "Enakopravnosti" znan koprski nadučitelj Albin Bubnič, ki je iz Pregarja. Njega so kakor grešni dušo fašisti in nacisti vlačili po zaporih in taboriščih, ker ni hotel tuliti v njihov rog.

Primorska, ki je šele pred kratkim bila priključena k Jugoslaviji, ni doslej uživala dosti pomoči in zato je še bolj potrebna, da storimo našo dolžnost in pomagamo mladim dijakom.

Se enkrat apeliram na vse zavodne Slovence: pridite prav gotovo v soboto 6. decembra večer v SDD na Prince Ave. in 109 cesti. Kličem vam: na gotovo svidenje!

Anton Zeleznik, direktor in tajnik SDD.

Zadnji klic zbora "Slovan"

Cleveland, O. — Vem da našim urednikom ni prav po volji, ko jih vedno nadlegujemo z našimi dopisi, pa kaj hočemo, — le na ta način nam je mogoče spraviti naše dobre prijatelje in prijateljice, da napolnijo našo dvorano v Euclidu.

Ne bom preveč obširno razkladal naš koncert, ker občinstvo je že itak dobro pripravljeno, da je pevski moški zbor "Slovan" priredil vsak svoj koncert z bogatim programom. Zato bom le opozoril občinstvo, da bo vsak vedel kdaj bo "Slovan" priredil svoj koncert. Rečem pa lahko v par besedah, da je "Slovan" pod vodstvom našega pevovodje Frank Vauterja izbral lepe pesmi. Prav gotovo sem, da na tem odru še niso bile pete te lepe pesmi, posebno

pa vem, da vam bo vsem zelo ugajala ena lepa narodna pesem v hrvaškem jeziku. Seveda ne morem za gotovo reči, da je še nihče ni slišal, saj sem jo tudi jaz sam in zato mi se tako dopade.

Ko smo jo slišali prvič, smo vedno nadlegovali našega pevovodjo, da nas začne učiti. Ta pesem je "Dalmatinski šajkač". Ko se je neki fant vozil v svojem malem čolnu po morju in ogledoval nazaj svoj rojstni kraj in slikovito Dalmacijo, ki jo je ljubil bolj kot vse na svetu, je zložil to znamenito pesem "Dalmatinski šajkač", ki bo občinstvu zelo ugajala.

Da pa ne bomo na temu koncertu sami Slovenci zbor "Slovan" vabi tudi naše brate Hrvatce, da bodo slišali, kaj in kako "Slovan" poje. Torej "brača Hrvati ne zaboravite, da ima

"Slovan" svoj jesenski koncert u nedjelju 7. decembra u SDD na Recher Ave." Začetek bo ob 4. uri popoldan.

Se enkrat apeliram na vse Slovence in Hrvate, da se udeležite tega koncerta, da ne boste trud pevovodje Frank Vauterja in naših pevcev zaman.

Postrežba pa bo, kot že veste, prvovrstna. Delavci se bodo potrudili, da vam bodo postregli po svojih najboljših močeh. Po koncertu nam obljublja večerjo, potem pa ples, za katerega bo skrbel Vadenolov orkester. Zabave bo dovolj za vsakega in prav gotovo bo čas hitro potekel.

Ne smem pozabiti, da bo na pijano spremljala Vera Milavec Slekjo.

S pevskim pozdravom

Frank Rupert.

Za svobodno in miroljubno Ameriko

(Izčrпки iz govora, ki ga je imel izvršni tajnik Ameriškega Slovenskega kongresa George Pirinsky na seji glavnega odbora)

(Nadaljevanje)

Tipljen primer je za sedaj slučaj ameriških Jugoslovancev iz Farrella, Pa., ko se je nekaterim od njih grozilo s preklicom njihovih naturalizacijskih papirjev. Ostalim je Imigracijski in Naturalizacijski urad v Youngstownu, Ohio, zavrzel prošnjo za državljanstvo, ker so bili aktivni pri zbiranju pomoči Jugoslaviji in vsled njihovih simpatij za novi protifašistični režim v Jugoslaviji.

Pa še ena druga vrsta desobrednosti proti Američanom jugoslovanskega porekla. To je odklanjanje s strani Državnega oddelka potnih listov za potovanje v Jugoslavijo. V svojem protestu je Združeni odbor jugoslovanskih Američanov glede tega izjavil sledeče:

"Zelo nas je vznemirilo odločeno odklanjanje potnih listov za Jugoslavijo Američanom, ki želijo potovati v Jugoslavijo, s strani državnega oddelka. To politiko se izjavja okrog devet mesecev in se jo nadaljuje.

"Argument, da Američani ne morejo dobiti pravo zaščito v Jugoslaviji, da je prevoz nezadosten in hotelske akomodacije pije, ne temelji na stvarnosti. Če vpoštevamo dejstvo, da se izdaje potne liste za potovanje v bivšo sovražno deželo v Francosko Španijo in v Grčijo, kjer divja splošna civilna vojna, je težko razumeti, zakaj se prepoveduje Američanom potovanje v deželo, ki je veliko prispevala k naši skupni zmagi in je polno pravnih partner v organizaciji Združenih narodov. Jugoslovansko ljudstvo je sorazmerno prispevalo več za zmago zavezničkov, kot pa katere koli druga skupina.

"Pri pregledu vaših arhivov boste ugotovili, da je bilo težav v zvezi glede zaščite ameriških državljanov, ki je v Jugoslaviji vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

Navzlic temu ameriški državni oddelki ni nikoli odklonil potne liste za potovanje v deželo, s katerimi niso bile sklenjene pogodbe glede dvojnega državljanstva. Zavedamo se težav glede oseb, ki so nemškega porekla, ki pravijo, da so tehnično ameriški državljani in katero državljanstvo verjetno jugoslovanska vlada ni priznala, ker je takšna skupina bila v pretežni večini za silo osižca.

"Mnogi tragični slučaj posameznikov so znani našemu odboru in tudi državnemu oddelku. Mi vemo za en slučaj, ko se je neki 68 let stari vdovi odklonilo potni list, in ji onemogočilo, da bi se združila s svojimi otroci, in ki ni imela v Ameriki sorodnikov, ampak dva odrasla otroka v Jugoslaviji. Mi vemo tudi za neki drugi slučaj, ko se je odbilo potni list nekemu premožnejši, ki je imel silosico in kateremu so dnevi bili šteti, ter mu je tako bilo onemogočeno, da pred svojo smrtjo vidi svoje otroke in sorodnike.

"Ljudje, kot so ti, in takšnih je na tisoče v podobnem položaju, ne želijo potovati v Jugoslavijo z namenom, da živijo v luksuznih hotelih in imajo vse udobnosti pri potovanju. Zado-ovoljni so, da so lahko zaščiteni tako kot v vsaki drugi deželi."

Kar se tiče nevarnosti potovanja v Jugoslavijo, kar je eno opravičil državnega oddelka pri odbijanju potnih listov, dopisnik Associated Pressa Daniel De Luce poroča iz Beograda sledeče:

"Potovanje po Jugoslaviji, ki ga je državni oddelak prepovedal Američanom, je ravno tako nevarno, kot če se gre v 'drug store' na vogalu za čašo sladoleda.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"Potoval sem 1.500 milj po Jugoslaviji zadnjih par tednov in samo enkrat me je policaj ustavil, da bi mi dal lekcijo. To- to vladala še monarhija, in to vsled dejstva, da mednarodni zakon pripozna dvojno državljanstvo, če to ni urejeno s posebnim sporazumom. Takšen sporazum ni nikoli obstojal med Jugoslavijo in Ameriko. Takšni sporazumi niso nikoli obstojali z Italijo in ostalimi državami.

"tiketom." Zamahnil je, naj grem in zmajal z glavo.

"Predno sem prišel v to deželo (Jugoslavijo), sem slišal vse polno govoric o OZNI, za katero se je govorilo, da je isto kot ruska NKVD. Edini agent OZNE, ki sem ga spoznal, je bil neki prijazen mladenič v Skoplju, ki mi je pokazal, kje je najboljša trgovina, v kateri lahko kupim filigrirane srebrne škatlice, mi dal naslov njegovega strica, ki živi v Milwaukee, in rekel, da bi želel ob priliki obiskati Zedinjene države.

"Zelel bi, da bi vsi tajni agenti bili tako prijateljski."

Služaj jugoslovanskih američanov v Farrellu je samo en primer splošne kampanje strahovanja tujerodnih Američanov. Baš sedaj Ameriški odbor za zaščito tujerodcev brani slučaje več kot 100 oseb, katerim se grozi z deportacijo. Mnogi teh, kot Mike Tendarić in Joseph Webber, so Američani slovanskega porekla. Ostali, kot Pete Harisiadić in Santo, so romunskega, grškega ali pa ostalih porekel.

(Dalje prihodnjic)

ŠKRAT

Težaven odgovor

"Prosim za pojasnilo, gospod sodnik."

"Kar na dan z željo, gospod Mihon."

"Poročen sem petnajst let, gospod sodnik, moja hčerka stanuje že devetnajst let v Mari-boru in se bo te dni poročila. Kam je prisoten otrok, ki ga je dobila večeraj?"

Zamenjano ime

Gospod: "Prosim, draga gospodična, ne imenujte me vedno gospod Mikec!"

Dama (se sladko smehljaj): "Ah, najino znanstvo je vendar tako kratko... Zakaj naj vas ne imenujem gospod Mikec?"

Gospod: "Ker se pišem Mikuš..."

Neizprosna.

Cestilec: Odprite mi vrata, gospodična Miral!"

Mira (se slači v zaklenjeni sobi): "Nikakor ne morem..."

Cestilec: "Tako rad bi Vas zopet enkrat videl."

Mira: "Se ne morem odpreti... Če pa me želite tako hitro videti mene, glejte skozi ključavnico!"

V kopalšču

V Blejskem jezeru se v velikem ogorčenju ženskega sveta kopa mož v zelo raztrganih kopalnih hlačkah. Neka dama se spravi nadenj in ga prične zmerjati: "Gospod, vi ste strašno nesramni! Kako si upate takšni v boljše družbo!"

Mož molči in dama se obrne, da bi zapustila nesramnikovo bližino; kmalu pa se skrivaj ozre po možu, gleda in mrmlja sama pri sebi: "In še žid je po vrhu..."

Ni šla

Ječar (jetniku): "Vaša žena vas je prišla obiskat."

Jetnik: "Katera pa?"

Ječar (hud): "Ne šalite se z menoj!"

Jetnik: "Oprostite, gospod ječar, jaz sem vendar zaprt zaradi mnogoženstva..."

Skrivnost

Melior: "Čul sem, da si dobil krepkega sinčka. Kako je zdravem soproge?"

Aleš: "Tiho, tiho, žena ne sme o tem ničesar vedeti..."

Zadnje moči

Ko ti začenja pešati telo, ko začneš trudno drsati z nogo, zavpij, naj močno se razlega glas, da slišalo bo mesto, trg in vas— besede žive vklesal bom v kamen, ki bodo vžgale kot vžiga plamen. Ob koncu še dodaj ju—hej! do diha zadnjega naprej!

J. Tomšič

PRIMORSKE VESTI

Slovansko-italijanska anti-fašistična unija za STO

Nedeljo 26. oktobra je doživel Trst pomemben dan. Tov. Pogassi je odprl na ta dan drugi kongres Slovansko-italijanske antifašistične unije, ki je izzvenel v mogočno izpoved slovenskih ter italijanskih protifašistov na področju Svobodnega tržaškega ozemlja za ljudske in demokratične svoboščine. SIAU proslavlja dokončno združenje Slovanov ter Italijanov z enotnim političnim, demokratičnim programom. Na kongresu, ki je bil ustanovni kongres SIAU za STO, je bilo govora o vseh perečih vprašanjih, ki zadevajo STO ter njegovo bodočo ureditev. Iz referata tov. Branka Babiča povzamemo, da naša bodoča borba ne bo lahka, da more imeti Slovansko italijanska antifašistična unija kot prvo in osnovno v svojem programu borbo za čim večjo ekonomsko in politično neodvisnost Tržaškega ozemlja proti nameram anglo-ameriških imperialistov po našem političnem in ekonomskem zaslužjevanju. S prihodom guvernerja in v uveljavljanju statuta za Tržaško ozemlje se bo treba boriti za popolno demokratizacijo vsega našega javnega življenja. Slovansko-italijanska antifašistična unija bo morala vložiti vse sile, da bo Ustava Tržaškega ozemlja resnično demokratična. Svobodno tržaško ozemlje mora biti predstavniška demokratska republika Italijanov, Slovencev in Hrvatov. Vsa oblast na Svobodnem tržaškem ozemlju mora izhajati, svobodno izbrana, iz ljudstva ter mora služiti ljudstvu. Bratstvo in enotnost enakopravnih Italijanov, Slovencev ter Hrvatov, zaščita koristi delovnega ljudstva in pravice človeka ter državljana so temelji državne ureditve Svobodnega tržaškega ozemlja. Zemljiški odnos mora temeljiti na načelu, da naj pripada zemlja tistim, ki jo obdelujejo. Ljudska skupščina mora dejansko predstavljati suverenost ljudstva kot najvišji organ državne oblasti na Svobodnem tržaškem ozemlju. Zakonodajna oblast gre izključno Ljudski skupščini izvršna oblast pa vladni Svobodnega tržaškega ozemlja, ki jo izvoli Ljudska skupščina. Predsedstvo Ljudske skupščine mora odgovarjati za svoje delo Ljudski skupščini, ki ga vsak čas lahko odpokliče ter izvoli novega. Samoupravne enote naj vodijo njihovi prebivalci po svojih svobodno, neposredno in s tajnim glasovanjem izvoljenih odborih kot najvišjih organih državne oblasti v odnosih lokalnega pomena. Začasni vladni svet mora biti formiran na demokratični osnovi, na osnovi proporcionalnega zastopstva, ki naj predstavlja resnični izraz političnih sil Tržaškega ozemlja. Do prihoda guvernerja bo Tržaško ozemlje cone A in cone B vsako pod svojo vojaško upravo. Nedvomno bodo gotove reakcionarne in politične sile v okviru Združenih narodov delovale na tem, da bi se sedanje stanje čim bolj podaljšalo in imenovanje guvernerja odlagalo v nedogled. Zato je težko predvideti čas prihoda guvernerja in prenehanja okupacijske oblasti vojaške uprave. Zaradi tega nam sedanja situacija nalaga, da usmerimo svoje napore k normalizaciji našega življenja, v kolikor je pač možno, ter da se borimo in da že danes vsa naša vprašanja rešujemo s perspektivo bodoče ureditve STO-ja, ne pa enostransko in pa v interesu gotovih reakcionarnih sil na škodo širokih slojev našega prebivalstva. Na kongresu je bila izvoljena komisija za pripravo osnutka ustave STO-ja ter je bilo sklenjeno, naj postane "Primorski dnevnik", glasilo Osvobodilne fronte za Slov. Primorje, glasilo Osvobodilne

fronte STO-ja. Izvoljen je bil glavni svet Slovansko-italijanske antifašistične unije STO-ja, v katerem so najvidnejši predstavniki borbe za demokratične svoboščine italijanskega, slovenskega ter hrvatskega ljudstva na področju STO-ja. Kongres ter njegovi zaključki bodo služili borbi za splošno blaginjo širokih množic in trajni mir. Sprejeta resolucija proglašajo potrebo utrjevanja in razširjenja Ljudske fronte na vse poštene državljane, ter izraža zahtevo po sodelovanju zastopnikov SIAU-a v vseh organih javne uprave, da se na ta način napravi konec dosedanjemu monopolu in korist manjšine prebivalstva ter na škodo celotnega prebivalstva. Resolucija vsebuje nadalje zahtevo, da se s trgovinskimi sporazumi z vsemi državami našega zaledja pospeši razvoj gospodarstva na področju STO-ja. Ustanovni kongres je končno ugotovil v politiki in v ukrepih okupacijske vojaške uprave očitno kršitev mirovne pogodbe, zahtevajoč, da Varnostni svet Organizacije združenih narodov doseže od okupacijske oblasti obveznosti, ki potekajo iz določb mirovne pogodbe.

Skandal brez primere

174 intervencij je napravila od leta 1945 pa do današnjega dne uprava Slovenskega narodnega gledališča za Trst na zavezniško vojaško upravo, da bi dobila gledališko dvorano. Slovensko gledališče je životarilo po raznih sobah in dvoranah. Letos najdemo slovensko gledališče zopet v eni sobi v neki hiši ob robu mestnega središča. Doselej je ostalo le pri vljudnostnih besedah. Naši požrtvovalni odrske umetniki niso našli pri ZVU nobenega priznanja, nobenega upoštevanja. Ta edinstveni primer slovenske kulturne delavnosti predstavlja škandal brez primere, škandal, ki ga označuje "Primorski dnevnik" kot škandal 20. stoletja.

Fašistični divjaki v Gorici

Konec oktobra so neznanici položili bombo pred kuhinjo revne delavke Barine Berce, stanujoče v ulici Brigata Casa-la 29 v Gorici. V njeni odsotnosti so goriški fašistični divjaki vdrl v njeno stanovanje ter odnesli in uničili vse, kar jim je prišlo pod roke. Ob eksploziji bombe je bilo uničeno še tisto revno pohištvo, ki je ostalo od divjaškega napada. Berce tova si že 20 let služi svoj vsakdanji kruh s težkim delom v tovarni in mora razen tega skrbeti še za svojega mladoletnega sina. Goriška policija ni pokazala doslej nobenega zanimanja za brezobzirne napadalce.

Enotni sindikati Svobodnega tržaškega ozemlja

V nedeljo 19. oktobra se je sestala v Trstu prva teritorialna skupščina Enotnih sindikatov vsega Svobodnega tržaškega ozemlja. Prvič v zgodovini sindikalnega gibanja smo videli v povojni dobi združene delegate vsega ozemlja, Slovence, Italijane in Hrvate v enotni sindikalni organizaciji. V skladu z novo državno politično ureditvijo Trsta ter njegovega ozemlja je bila izvršena tudi v strukturi Enotnih sindikatov ustrezna sprememba. Enotni sindikati delavcev in nameščencev za Slovensko Primorje in Trst so se reorganizirali v Enotne sindikate Svobodnega tržaškega ozemlja. Ustanovni kongres tržaške sindikalne zveze je potekal v znamenju novega borbenega duha, ki je zajel delovno ljudstvo Trsta ter njegovega ozemlja. Ta združenje sindikalnih organizacij je še prav posebnega pomena v sedanjem času, ko snujejo demokratične sile vsega sveta široko demokratično ljudsko fronto v obrambi neodvisnosti in miru proti ma-

nevrom imperialističnih in vojno hujskajočih sil.

Združništvo na Vipavskem

Že pred 53 leti so v Vipavi ustanovili "Kmetško društvo". Večji razmah kaže društvo šele po drugi svetovni vojni, ko je ljudstvo samo vzelo v svoje roke oblast. Društvo se je reorganiziralo in preimenovalo v "Sadjarsko-vinarsko zadrugo", ki šteje danes že 920 članov. Danes je v gornji Vipavski dolini vključenih v zadrugo že 80 odst. vseh vinogradnikov, v spodnji Vipavski dolini pa 60 odst. Zadruga je odkupila že 79 vagonov vina in nad 36 vagonov grozdja.

Slovinci v Italiji zahtevajo avtonomno šolsko upravo

Na seji glavnega odbora Demokratske fronte Slovencev v Italiji, ki se je vršila v Gorici, je bil sprejet sklep o ustanovitvi Učiteljske zveze. V posebni resoluciji je izražena zahteva rimski vladi, naj prepusti Slovincem avtonomno šolsko skrbništvo, ki bi bilo direktno podrejeno ministrstvu za prosveto v Rimu. Sprejet je bil tudi predlog, da ustanovi slovenska manjšina v Italiji Slovanski manjšinski odbor, ki se bo povezal z vseslovenskim odborom.

Protestna stavka zaradi krivične obsodbe petih delavcev

Obsodba petih tržaških delavcev z ladjedelnice Sv. Marka pred višjim zavezniškim vojaškim sodiščem je vzbudila med tržaškimi prebivalstvom silno ogorčenje. Tržaški delavci vseh tovarn so zapustili delo v znak protesta. Izglasovali so protestne resolucije proti anglo-ameriški okupacijski oblasti, izražajoč zahtevo, naj se čim prej obnovi sodna razprava ter oprosti krivično obsojeni delavci.

Izgon jugoslovanskega predstavnika iz Trsta

Zavezniške oblasti so pozvale podnačelnika jugoslovanske gospodarske delegacije pri zavezniški vojaški upravi v Trstu Rudolfa Kureliča, da takoj zapusti anglo-ameriško področje. Kot vzrok se navaja kršitev pogojev, pod katerimi so bili člani jugoslovanske gospodarske delegacije sprejeti v odsek ZVU za razpravljanje o vprašanjih obojestranskega interesa. Pravi vzrok je pa v tem, ker je R. Kurelič dejal na posebni tiskovni konferenci, da je jugoslovanska delegacija najodločnejše protestirala proti zahtevi, da se naj odstrani iz razstavnih prostorov turistični zemljevid Jugoslavije ter da je jugoslovan-

ska delegacija smatrala to zahtevno za provokacijo, proti, čemur je tudi jugoslovanska delegacija najodločnejše protestirala. Te besede, izrečene na tiskovni konferenci, naj bi torej bile "dogodek izizzivalnega in propagandističnega značaja", zaradi katerega se je zavezniška vojaška uprava v Trstu odločila za barbarski izgon jugoslovanskega predstavnika.

Smrtonosen sunek s škarkjami

59-letnemu delavcu Romanu Bizjaku se je približal pri novem pristanišču 45-letni Virgil Zamula oči Sv. Sobote, ki je navalil na Bizjaka. Med spopadom je potegnil Zamula škarkje in zabodel Bizjaka v hrbet. Zaradi posledic rane je Bizjak v bolnišnici podlegel za poškodbami in je umrl. Zamula so zaprli. V ozadju je ljubosumnost.

SANS.

Naraščanje našega pomorskega prometa. Leta 1924, ko se je po prvi vojni konsolidirala pristaniška Jugoslavija je bil pomorski promet samo 45,7% večji kakor lani. Lani septembra je bil pristaniški promet v velikih poljskih pristaniščih Gdyniji in Gdansk samo za 9% večji ka-

kor v naših pristaniščih. Letos v osmih mesecih je bil potniški promet za 50,9% večji kakor leta 1931. V prvem letošnjem polletju je bilo prepelanih 75% več netto registrskih ton raznega blaga kakor lani in za 83% več kakor predlanskim.

Obnova in pospeševanje rečne ribištva. Stori so popomembne ukrepe, da se bodo razmno-

Razno

Mirna družina z 5 let starim otrokom želi dobiti v najem stanovanje s 4 ali 5 sobami. Starši so zaposleni in otrok ni doma čez dan. Dama dobra priporočila. Mrs. Lenaster, MA 2700, Extension 446 od ponedeljka do sobote med 10 in 5.30

KUPIMO VSE AVTE OD LETA 1937 DO 1948
PLACAMO NAJVIŠJO CENO
HORNSBY AUTO SALES
1459 Warrenville Center Rd.
EV 4838

Dvojica z dvema otrokoma
nujno potrebuje stanovanje s 4-6 sobami, opremljene ali neopremljene. Plaćamo do \$50 na mesec.
ME 7212

Zakonski par s 8 let staro hčerko
ŽELI DOBITI V NAJEM 4 ALI 5 SOB
Pokličite ME 7212

Zemljišča

Hiša s 10 sobami
na 8700 Lorain Ave. se mora preseliti po 26. dec. 1947; prodaja se najvišjemu ponudcu; vsa hiša razen grelnih naprav na olje; pošljite ponudbe na
W. O. STEUDEL
8620 Lorain Ave.

Veterani ali ne-veterani
Avon Lake Village. Nove hiše s 5 ali 6 sobami; Colonial tipa. Lota 30x120; sedaj se jih zgotavlja. Brookfield Rd., Stop 57. Prodaja gradbenik-lastnik
WO 4122

D 5 licenco
se prodaja po zelo nizki ceni. V odplačilo se tudi vzame D 1 in D 2 licenco.

Seven Hills Tavern
7265 Broadview Rd.

Nova hiša Colonial vrste na 19040
Raymond Blvd., prva cesta severno od Libby Rd. in Lee Rd. 6 velikih sob, kuhinja z velikimi shrambami, 3 velike spalnice ter velike shrambe za obleko. Insulacija, plinska gorkota. Odprto 2. do 6. v nedeljo.
WA 2130

Za 2 družini
5 in 5 sob; v prvovrstnem stanju; tretje nadst. ni zgotovljeno. Nanovo barvano, blizu parka in busa.
11902 Shadeland

Shaker-Fernway okolica
3325 Braemar Rd.—4 spalnice. V izvrstnem stanju; Colonial tipa. Benaški zastori, preproge, toplota na olje; garaža. Takoj se lahko vsele. Pokličite lastnika DR 1340.

Silsby Rd., Cleveland Heights—Za eno družino, 6 sob, stranišče, zadrževalna soba; 3 spalnice in kopalnica \$13.300. E. 103 St. & St. Clair Ave.; za 2 družini, 5-4 sobe. Takoj \$1.000. Financiramo. Cena \$7.500.
YE 7416

Nov lesen bungalow
blizu Ridge—Memphis. 4 sobe, kopalnica, gorkota na plin; lota 40x120. Takoj \$3.500. Blizu transportacije. Se lahko takoj vselite.
WI 0043

Scovill E. 12. okolica
Ena zidana in ena lesena hiša, vsaka za eno družino, na eni loti. Dobra investicija. Cena \$4.200.—Scovill, E. 14th; 2 druž., 6-6, nov fornez; tudi za eno družino na isti loti. Se vidi v nedeljo. YE 7603.

BIZNEŠKI NAKUPI

Gostilna z D 5 in D 3 licenco; korporacija; s stanovanjem. Se prodaja ali zamenja.

Delikatno in konfekcijsko trgovino s stanovanjem treh sob, na zapadni strani—Detroit Ave., se prodaja. Dobra prilika za dva para.

Gostilna z D 1 in D 2 licenco, blizu Union Ave. in E. 93 St. se prodaja s poslovnim vred. Cena za vse skupaj \$12.500.

E. 69 St. in St. Clair Ave. 2 trgovini in 2 stanovanja; zelo dobro poslovanje z dobrim dohodkom. Se prodaja ali zamenja.

Za podrobnosti pokličite kadarkoli

MR. JELARCIC
Diamond 1046

žile ribe v Savi, Donavi in Tisi. V ta namen so vzgajali nad poldrug milijon mladice. V Beogradu je bilo ustanovljeno podjetje, čigar naloga je skrbeti za smotno ribištvo in odkup rib.

Dela za ženske

Mlada ženska

za delo v oddelku za zgotavljanje aluminijastih vlitih delov. Plaća od ure. Stalno.

Aluminum Specialties Co.
3483 W. 140 St.

Ženska za splošno hišna opravila

Mora znati kuhati. Da bi ostala preko noči. Ima svojo sobo, radio aparat in kopalnico.
DA 3431

Operatorice šivalnih strojev
Izurnjene delavke imajo prednost. Naučimo začetnice. Plaća od ure in komada.

BERTON'S INC.
1220 W. 6th St.

Prodajalke

Za polni čas. Tedenska plača. Zglasite se pri
Fanny Farmer Candy Shoppe
1923 E. 19 St.

2 ŽENSKI

za lahko tovarniško delo v papirnici za izdelovanje papirnatih zabojev. Zglasite se osebno.

Northern Container Inc.
3995 JENNINGS RD.

Ženska za splošno hišna opravila

in za pomagati z otroci. Ima svojo sobo, hrano in dobro plačo.
YE 8236

Splošna hišna dela

Ženska dobi dobro službo pri odrasli družini v prijaznem domu. Nič pranja ali težkega snajenja. Ima lastno sobo, kopalnico in radio. Dobra plača. — FA 7418.

ZANESLJIVA ŽENSKA

dobi delo pri družini za opravljanje hišnih opravil in pomagati z majhnim otrokom. Nič pranja ali težkega snajenja. Mora biti čedna in imeti priporočila. Dobi svojo sobo in kopalnico.
GL 6644

Dela za moške

JOB SHOP DIE MAKER

prvovrsten za štampanje dies. Najboljša plača od ure.

THE SCHUSTER TOOL & DIE CO.
6207 Sargeant Ave.

Avtni mehanik

izurnjen dela na Packard izdelkih. 44 ur tedensko. Določena plača tedensko. Vprašajte za
Mr. Karshner
17801 Detroit

IŠČE SE PRILETEN MOŠKI

ZA DELO NA FARMI.
Kogar veseli, naj se zgleda na
6620 St. Clair Ave.

SURFACE GRINDER HANDS

Zmožni brušenja na zelo natančnih die komadih.
PLAČA OD URE

Tool & Gauges, Inc.

3112 E. 63 St.
Vzemite E. 55 St. poulično do Truscon

BAND SAW OPERATOR

Visoka plača od ure. Stalno delo.

John Harsch Bronze & Foundry
12502 BERE RD.

Fantje dobijo delo

Fantje za delo v skladiščnici. Stalno delo. Visoka plača od ure.

S. S. Kresge Co.
5140 PEARL RD.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

The MAY Company

"Pat Perkins"

Sanforized Chambrays 5.95

Wearable . . . Washable . . . Colorfast

Stil A . . . Se odgne spredaj kot suknja, ima nabrani okrasek od vratu do roba. Mehka rozasta barva v plaid, modra ali aqua kombinirana z črno barvo. Kratki rokavi in pas. Mere 14 do 20 . . . 5.95.

Stil B . . . Se odgne spredaj kot suknja; ima bele vsive za olepšanje. Dva majhna žepa. Rozaste, lahko rdeče, sive, temno modre, svetlo modre ali rumene barve z belim ozadjem. Mere 38 do 44 . . . 5.95.

Stil C . . . Se odgne spredaj kot suknja; ima dve nabrani vrsti v obliki-v. Iz znanega "Dan River" bombažnega blaga. Pisane rdeče-črne, svetlo modre-temno modre ali rjave-zelene barve na ozadju sive barve. Mere 14 do 20 . . . 5.95.

THE MAY CO. . . VSAKDANJE OBLEKE
TRETJE NADSTROPJE

Nasveti odbora za civilne pravice

Pred kratkim objavljeno poročilo odbora, ki ga je imenoval predsednik Truman v svrhu ojačanja in zaščite naših civilnih pravic in svoboščin, je dokument, ki odprto obravnava mnogo zamotana in kontroverzna vprašanja političnega in socialnega značaja, katera imamo pred seboj in v svrhu rešitve, katerih odbor priporoča akcijo zdaj, "da se garantira enake pravice slehernemu posamezniku, neoziraje se na to kdo je, kje živi ali kakšnega izvora ali veroizpovedi je."

Pod naslovom "Za zaščito teh pravic" — izraz iz besedišča Izjave neodvisnosti — odborovo poročilo svetuje sestavo stalnega sistema obrambe civilnih pravic Američanov širom dežele. V tem naj bi sodelovale vse naše države, zvezna vlada, kongres, krajevne in druge civilne oblasti in uprave, kot tudi privatne skupine in organizacije.

Odbor pravi, da bo treba podvzeti v to smer dobro delovanje, ker nam to nalaga "vest, naši samointeresi in obstoj v pretečem svetu. V drugih besedah povedano, imamo moralne in ekonomske ter tudi mednarodne razloge, ki nas uverjajo, da je čas za akcijo sedaj."

Štiri bistvene pravice, pravi Odbor, je treba pokrepiti in napraviti dostopne slehernemu Američanu ozir. vsem Američanom: 1. Pravica varnosti in zaščite človeka kot posameznika; 2. pravica državljanstva in s tem združenji privilegiji; 3. pravica svobodnega mišljenja in izražanja; 4. pravica enakopravnih prilik.

Odbor je predložil v svojem poročilu 35 priporočil, ki naj bi se jih upoštevalo v svrhu zagotovitve teh temeljnih pravic. Navajamo nekatere važnejša priporočila Odbora, ki se glase: Uvede naj se zvezni zakon proti linčanju, iz določbo kazni za kršilce do 20 let zapora in \$10,000 globe.

Istotako naj se uvede zakon izrecno namerjen proti policijski brutalnosti in sorodnim prestopkom.

Kongres naj podvzame akcijo za odpravo volilnega davka, ki je zdaj ponekod pogoj pravice glasovanja v volitvah.

Indijanci v državah New Mexico in Arizoni naj dobe pravico polnih državljanov. (Zdaj nimajo pravice voliti.)

Zvezne naturalizacijske zakone naj se spremenijo, da bodo imeli pravico do državljanstva vsi prebivalci brez razlike plemena, barve polti ali narodnosti.

Po državah naj bi se odpravilo postave diskriminiranja proti tujerodcem, ki ne morejo dobiti državljanstva radi plemenskega, ali narodnostnega izvora.

Tako naj bi se tudi uvedlo zakon, ki bi odpravil zapostavljanje ali sličnega ozadja.

Poročilo svetuje podvzetje dolge kampanje v svrhu vzgoje javnosti z ozirom na civilne pravice ameriškega človeka. Ljudstvo se mora zavedati svojih in svojega bližnjega pravic in svoboščin. "Najvažnejša vzgojna naloga v tem pogledu," piše poročilo, "je nuditi javnosti vzgled delovanja civilnih pravic."

Uvedba zveznega zakona za pošteno in nepristransko upoštevjanje je tudi priporočena v poročilu.

Odbor podaja naslednji temeljni osnutek potrebne zvezne in državnega ustroja za pospeševanje ameriške demokracije:

Vzpostavitev stalne zvezne komisije civilnih pravic; reorganiziranje in povečanje oddelka civilnih pravic v našem Justičnem departmentu; vzpostavitev državnih agencij za uveljavljanje zadevnih zakonov po vzorcu zveznih sorodnih postav in osnivanje stalnih državnih komisij civilnih pravic; kongres naj vzpostavi stalni odbor civilnih pravic. Ob kratkem poveda-

no, je predsednikov odbor prepričan, da je mogoče kaj hitro ojačati in zaščititi pravice ameriškega človeka z učinkovitim posluževanjem normalnega delovanja naše ustavne vlade.

Kdaj se prične to pokrepitveno delovanje? Predsednik, zavedajoč se pritiska drugih problemov, ki zahtevajo pozornosti, je dejal, da ni bilo še nikdar v naši zgodovini tolike potrebe Ameriškega čarterja človeških svoboščin kakor ravno sedaj.

Predsednik Truman je imenoval odbor civilnih pravic 5. decembra 1946 in je članom tega odbora dal nalogo, da sestavijo poročilo o svojih ugotovitvah v tem področju ter predložijo svoje nasvete za potrebno zakonodajo, ki naj ojača in zaščiti naše civilne svoboščine.

Zdaj, ko je poročilo pred predsednikom in tudi že pred javnostjo, je za Američane priporočljivo, da ga prečitajo in skrbno proučijo. To namreč ni zgolj program za akcijo, pač pa potrjuje Odborove vere v ameriške ideale svobode in enakopravnosti. "Kakršnekoli so že bile ali so naše napake in neuspehi dejanski," pravi Odbor, "lahko rečemo, da ameriško ljudstvo ni v nobenem času podvomilo o vrednosti teh idealov. Se vedno jih smatramo kot neobhodno potrebne našemu demokratskemu sistemu."

Common Council.

France Bevk:

V goriških zaporih

Nikoli prej in težko kdaj pozneje so bili goriški zapor tako prenapolnjeni kot takrat. Razen treh so bile vse celice prtljiča, prvega in drugega nadstropja prenatrpane z jetniki. Ponoči, pogosto brez blazin in brez odej, so telesa nagosto pokrivala tlak; podnevi muke v vročini žgočega poletja. Močje in žene, fantje in dekleta, včasih celo nedorasla mladina. Ta s težko, oni z lahko obtožbo ali pa vsaj osumljen upor. Čakali so na zaslišanje, na odgon v Rim ali v kako drugo koncentracijsko taborišče.

Ujete partizane so zapirali v podzemne temnice. Mala, zamrežena okna na dvorišču so bila v takih primerih zadelana, da bi kak njihov glas ali beseda ne prodrla do nas. Ostajali so le po nekaj dni, nato so jih vodili v Trst na mučenje. Mnogi izmed njih ni več videl svojih domačih.

Kdaj pa kdaj — včasih pogosto — so se odpirale tudi naše celice. Drget je šel preko vseh obrazov, ko so klicali imena. Posamič ali v manjših skupinah so jih vodili na zasliševanje. Z jezo, s postom in z udarci so od njih terjali priznanje ali izdajstvo.

Taki primeri so vsakokrat razburili duhove. V celicah, ob enournih sprehodih na dvorišču se je govorilo samo o tem. Ni ga skoraj bilo, ki bi ne bil vedel, kaj pomenijo muke "zasliševanja." Mnogi, ki so jih bili že prestali, so jih pripovedovali bolj z očmi kot z jezikom, kajti vse se ni dalo izraziti z besedami.

Krvniki so si izmišljali vedno nova sredstva, da bi žrtvam razvezali jezike. Z grozo se je širil glas o nekem zaboju, na katerega so pol gole obtožence privezovali vznak, in o curku vode izpod pipe, ki so ga nesrečnikom spuščali v usta. Št. Peter in Renče sta bila že preveč razvpita, zategadelj so jetnike vozili v Šempas in drugam.

Kdor je kdaj preстал te muke, združene s smrtnimi grožnjami, se ni čudil, ako je kdo začel "peti," kakor so to imenovali. Vsaj malo, toliko, da je prestalo trpinčenje. Pa se je to zelo redko zgodilo, tem redkeje, čim pogostejši so bili primeri mučenja.

Prihajali so vedno novi. Z vsakim transportom so se celice kmalu znova napolnile. Novodolje se nismo več veselili kot

nekadaj, da nam prinesejo nekaj spremembe v vsakdanje življenje. Vendar smo hlastno požirali novice, ki so jih prinašali s seboj. Dovolj snovi za brezkončne razgovore.

V mraku smo sporočali novice jetnicam v drugo nadstropje. Kratak, dogovorjen žvižg, vse celice so prislunile. Tega in tega so zapirali. To in to se je zgodilo. Samo nekaj besed... Tako sta se včasih pogovarjala oče in hči, brat in sestra.

Tistih, ki so jih dovajali z zasliševanja, po večini niso takoj namestili v celice. Niso marali priči za njihova izmučena, razbita telesa. Zapirali so jih za nekaj dni v podzemne temnice, da so se jim za silo zacelile rane in podlutbe od udarcev.

Se ko so prišli med nas, so bili vsi bedni na pogled. Shujšanih in vrtlih oči so nam razkazovali brazgotine in lise na udih. Pripovedovali so in se smehljali, kot se človek z nasmehom ozira na prestano nevarnost.

Nam, ki smo jih gledali in poslušali, se je bliskal srd v očeh. Celice so nemirno šumele kot čebelnjak. Vse, kar je od groženj zastrašeno pritaženo telo v nas, se je dvigalo v odpor, čustva so iskala oddiha.

Na večer, ko se je mrak stopil v noč, je ta nemir dosegel svoj višek. Iz drugega nadstropja se je iznenada oglasila pesem. Zapela so jo dekleta, pritaknili so se moški glasovi iz prtljiča in prvega nadstropja. Pela je vsa ječa, vsa temna, zamrežena okna.

"Za vasjo je čredo pasla, vsa vesela dan na dan..."

Po svojem besedilu i nnapreju najmanj bojevit, najbolj sentimentalna partizanska pesem. Morda je bila prav zaradi tega tako draga primorskim srcem, da jo je vse prepevalo od gora do morja. Bila je tudi prva, ki smo jo slišali in znali.

V tistih okoliščinah, v ječi, je zvenelo kot najbolj revolucionarna pesem. Vžigala nam je srca in jih polnila z odporom in pogumom. Polno je bilo dvorišče, odmevala je v bližnje mestne ulice. Bilo je, kakor da kriči v uporu vsa dežela, obtožuje zatiralce za vse krivice, ne samo za zadnji čas, ampak za vsa dolga stoletja.

"Vse trpljenje partizanov bo poplačano s krvjo. Smrt fašistom in nasilju, v borbo vsi za svobodo!" Pazniki so se razburili. Nekdo

je pritekel na dvorišče in z visokim glasom pošiljal grožnje v okna. Po hodnikih so tekali z naglimi koraki, ključji so rožljali, vrata so se odpirala in znova zapirala.

Utihnili je celica za celico, najprej moški glasovi, nato tudi ženski. Neizpeta pesem je za trenutek obvisela v zraku, kakor da se je prelomila, nato je zopet oživela. Dekleta so kljub grožnjam trdovratno izpela zadnjo kitico:

"In takrat bo že svoboda zasijala v jasni dan, vse bo srečno in veselo, nihče več ne bo tlačan..."

Paznik na dvorišču je s piskajočim glasom izpel svoje litani-je kletev in groženj. Nastopila je grobna tišina, kakor da je smrt dahnila med stene. V to ti-

hoto so udarjali le koraki; nekdo je srdito s peto nabijal ob tlak.

Tedaj se je neko dekle v drugem nadstropju vzpelo na okno, se zgrabilo za železne križe in zaklicalo v prazno, temno dvorišče: "Se bo lušno!"

Klic neizmerne poguma, ki je našel odmev v vseh srcih. Celice so znova oživle.

"Se bo lušno!" se je oglasilo iz prvega nadstropja in iz prtljiča.

Marsikaj iz tistih dni sem za vedno pozabil, tega nikoli ne pozabim. Vselej, kadar mi je bilo težko, sem se spomnil tega vzklika. Se bo lušno! Solze v očeh, pesti se stiskajo, a nikoli malo- dušja. Zmeraj ga ubijte vera v bodočnost.

(Ponatis iz "Slovenskega poročevalca")

Dvigavanje potopljenih mostovne konstrukcije iz Save pri Beogradu. To delo so začeli letos maja. Nedavno so končali dvigavanje kablov, ki so nosili viseči most. Dvignili so skupno 10,000 metrov jeklenih kablov v teži 280 ton. Zdaj dvigajo mostovno konstrukcijo, ki jo morajo raz- zati pod vodo, da je mogoče dvi- ganje posameznih kosov. Skup- no so doslej dvignili okrog 400 ton starega mostu. Do 15. de- cembra nameravajo dvigniti 1200 ton.

Na sodišču

Sodnik: "Vi ste zmerjali go- spoda Kladovca z lažnjivcem in lopovom. Ali mu niste rekli tu- ti tat?"

Obtoženec: "Na to sem pa popolnoma pozabil..."

Domači mali oglasnik

GOSTILNA
HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENDicott 9779
pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odpri do 2:30 zjutraj

GAY INN
Frank in Emily Svigel
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

Three Corner Cafe
1194 EAST 71st ST.
Frank Baraga in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek.
Pri nas dobite vedno dobro Se priporočamo

DANICA'S CAFE
Vogel E. 169 St. in Grovewood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk. Fine pijače in prijetna družba.

Mr. & Mrs. JOE SUSTARSIC
GOSTILNA
5379 ST. CLAIR AVE.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

Keserich Tavern
John in Emil Keserich, lastnika
8507 ST. CLAIR AVE.
NAJBOLJŠA PIAČA — VINO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
Godba vsak petek in soboto

CVETLIČARNE
SLOVENSKA CVETLIČARNA
Jelercic Florists
15302 WATERLOO RD.
IVanhoe 0195
Imamo še nekaj pravih naglaven in več vrst vrtnic.

RAZNO
JIM OKORN
SLOVENSKI KROJAC
Cistilnica ženskega in moškega oblačila
6906 ST. CLAIR AVE.
EX 6088

Parker Hardware
7502 ST. CLAIR AVE.
HE 9418
Trgovina z vsakovrstno železnino: hišnimi predmeti, plumbersko opremo, orodjem, električnimi pripomočki, semenom in gnojili. — Se priporočamo.

ANTON HIBLER
6530 ST. CLAIR AVE.—EX 8316
priporoča v naklonjenosti svojo zlatarno vsem Slovincem in Hrvatom
Kot izkušen urar v stari domovini, prvovrstno popravi ure vseh izdelkov ter zlatnino.

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 ST. CLAIR AVE.
Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino
ENDicott 9359
Odpri do 6. zj. do 2.30 zj.

Mike's Cafe
1297 EAST 55th ST.
Serviramo najboljšo pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odpri do 2.00 zj.
Se priporočamo za obisk.
Pauline Kocjan, lastnica

Mr. & Mrs. Frank J Novoselec
preje Frank Kopina
GOSTILNA
481 EAST 152nd ST.
Priporočamo se vsem za obisk
Sveže pivo, dobro vino in pristno žganje ter prijetna družba
PRI NAS DOBITE VEDNO DOBRO PIVO, ŽGANJE IN VINO ter okusna domača jedila.
Se priporočamo
JOHN MODIC

Blue Dine Cafe
6911 ST. CLAIR AVE.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

Re-Nu Auto Body CO.
982 EAST 152nd ST.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding!
J. POZNIK
GLEenville 3830

Elyria Auto Repair and Welding
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815-31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
Prodajamo tudi nove Willys automobile in truke

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodeje in fenderje. Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 ST. CLAIR AVE.—EN 1633

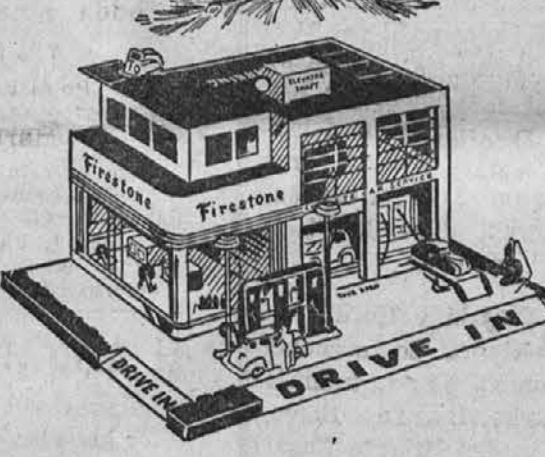
E. 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

HERMAN'S TEXACO SERVICE
920 EAST 185th ST. — IV 9568
Popravimo generatorje, starterje, voltage regulacijo, carburetorje, itd.

Still Plenty of Beautiful Gifts AT Firestone

IDEAS FOR MOM, FOR DAD, FOR SIS AND BROTHER AND TOYS GALORE FOR THE CHILDREN

Cutest Toy In Years!

SERVICE STATION 6.95

Some of the toy cars included can be serviced for gas and water. There's a lubrication rack and the salesroom offers real rubber tires for sale. The elevator runs and the garage doors open and close. Many other features!

Gift Her With These

Women's FIGURE SKATES
Snowy white elk with professional type toe. Hollow ground skates. **13.95**

Of Course He Wants One

Schick SHAVER
It's the Schick "Super", every man's idea of real shaving luxury. **18.00**

From Her Dainty Toes To Each Shining Braid, She's Number One On the Doll Parade

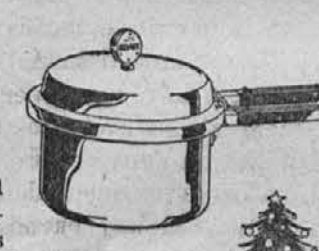

4.98

Her wig is mohair, her head and eyes move and she's sixteen inches tall.

Give Her This Wonderful Cooker

Four-Quart PRESSURE COOKER 12.95

Safe, easy to use—has full pressure control and automatic safety fuse. Saves time, fuel; makes food more delicious, more nutritious!

Sure of a Warm Reception, Stewart-Warner Gasoline CAR HEATER 29.75

Floods the car with heat in 90 seconds! Costs less than one cent per hour of continuous operation.

Century Tire Service

15300 WATERLOO ROAD

JOSEPH DOVGAN, lastnik KENmore 3536

BORIS GORBATOV

NEUKROČENI

TARASOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje in konec.)

Na njegovi desnici je ležal borec brez roke. Neprenehoma je godrnjal, zabavljaj na je dačo, na zdravnike in na bolnišnico. Aleksej Kulikov je poslušal in poslušal, nekoč pa ga je vprašal:

— Dragi prijatelj, ali si sedlar?

— Zakaj neki sedlar? — ga vpraša.

— Ali čevljar? — je dalje vpraševal Kulikov. — Človek, ki ima sedečo obrt, rad godrnja. Dolgočasno delo, samotarsko — človek se mora sam zabavati.

— Zlice izdelujem! — je srdito vzkliknil godrnjač. — Zlice sem delal! To sem jaz, če vam je drago vedeti. Menda sem bil najboljši žičar v vsej Gorkovski oblasti. Morda je vsa Rusija srebrala z mojimi žlicami željnato juho. Zdaj pa mene krmijo z žlico, ker nimam roke.

— Katere roke nimaš? Goto-vo desnice? — je vprašal Nikifor.

— Pa čeprav je levica! Bolje bi bilo, da mi je Nemec odtrgal obe nogi. Mar mi je za noge! Nisem plesalec. A brez roke — kaj naj počnem?

— Če bi bila desnica ... je tolažil Kulikov. — A brez levece si že še kako pomagaš.

Toda možu brez roke so besede malo zalegle, godrnjal je, kakor prej.

— Čemu me zdravite? — se je jezil na zdravnike. — Mene ni treba zdraviti. Končal sem svoje bojevanje. Kulikova zdravite, ta je še sposoben za boj.

— Kaj še! — so odgovarjali zdravniki. — Kulikova ozdravimo za barbe, tebe pa za življenje.

Te besede so presenetile Nikiforja, ko jih je slišal. Tudi Kulikova so očito presenetile. Zvečer je stopil Kulikov k sosedu in se sklonil k njemu.

— Tebe zdravijo za življenje! — je spregovoril. — Ali si že slišal take besede — sosed? Za življenje! Lepe besede! Vzemim na primer avto, traktor. Odlomi mu gosenico, diferencial, karoserijo — kaj dobiš? Staro železo. To ne bo več avto, marveč staro železo. To je vse. A odtrgaš človeku roke, noge izderi — človek je bil in človek ostane. Slišiš? Zato, ker ima dušo, razum, — nagnil se je čisto do sosedu in mu dihal naravnost v obraz. — Ne vznemirjaj se, rojak, slišiš? Živi. Najlepše te prosim. Živi za življenje.

Ko je čul te besede, se je tudi Nikifor zamislil ob življenju. Grenko mu je bilo, da ne bo mogel več kaditi s tovariši slabege tobaka v blindaži, da ne bo več mogel skupaj z drugimi v naskok, kadar smrtno-veselo grmi topničarstvo, kadar puha smrt vroče v obraz in se v viharu duši bojiš in veseliš tega diha ... Zdaj je vedel, zakaj je ostal živ na svetu in zakaj bo še dolgo in plodonosno živel: ostal bo pri življenju za veliko življenje — za delo!

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1934

Ko je odhajal iz bolnišnice, je Kulikovo dolgo stiskal roko. — Greš domov? — je spraševal seržant.

— Nemara pojdem, — je odvrnil Nikifor in se nasmehnil. — Prav za prav — domača hiša je še pod Nemcem. A domišljam si: osvobodili jo bodo! — Kaj? Kako misliš ti?

— Osvobodili jo bodo! — je prepričano odgovoril Kulikov. — Pa zbogom. Jaz bom še posikal kako kroglo, nisem še dobojeval.

— Tudi jaz ... bi šel ... — je zmedeno dejal Nikifor. — A glej, bergle mi ne puste.

— Nič za to! Nič za to! Pojdi domov! Opravimo brez tebe. — Znova je stisnil Nikiforu roko. — Domov pojdeš? To je sveta stvar, brat! Ko dokončamo vojskovanje, bomo vsi prišli domov.

Tiste dni je naša vojska razbila Nemce na Donu ter jih preganjala po donskih stepah. — Naši prodirajo v pravcu mojega doma! — je vzkliknil Nikifor. — Prav na moj dom so usmerjeni ...

Odločil se je, da odide za napredujočo vojsko.

Spotoma so ga kamioni radi jemali s seboj.

— Pridi, da te popoljemo! Daleč? — so ga vpraševali vozači.

— Je daleč in blizu, — je odgovarjal Nikifor in skomizgal.

Dvojica z otrokom

želi dobiti v najem stanovanje s 4-6 sobami. Mirna in poštena družina. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pokliče.

EN 2628

PLESNA VESELICA

ob drugi obletnici

JOHN T. BLASKOVIC

POST 5375 V.F.W.

v petek, 5. dec.

v Slov. nar. domu

na St. Clair Ave.

IGRA VADNALOV ORKESTER

Vstopnina 75c

STEVE F. PIRNAT

6516 ST. CLAIR AVE. HEnderson 3500

Cleveland 3, Ohio

POSILJA DENARNA NAROČILA, v evropske države; vse pošiljke so jamčene.

PRODAJA ZABOJE, za obleko in jestvine, sprejema pakete, ter vse potrebno uredi za odposlati v stari kraj.

VRŠI URADNE NOTARSKÉ POSLE, ter za točno in vpljudno postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrne na naš urad.

STEVE F. PIRNAT

Formalna otvoritev

Kit Kat Tavern

9201 HOUGH AVE. - GA 9549

v soboto 6. decembra

SERVIRALO SE BO OKUSNO KOKOŠJO PEČENKO, FINO PIJAČO—PIVO, VINO IN ŽGANJE IN IGRALA BO IZVRSTNA DOMAČA GODBA.

Prijatelje in znance prijazno vabita na obisk.

Louis Kastelic in Jack Yemec,
IZ MAPLE HEIGHTS, lastnika

z ramen. — Na splošno — je blizu, a ker ni v naših rokah — je daleč. No, dokler bom prikreval na svojih berglah — bo že svobodno, kaj?

— Prej bodo zasedli! — so odgovarjali veseli vozači.

Tudi meni se zdi, da prej. Pohiteti moram.

In hitel je. Hodil je in se vozil po osvobojenem ozemlju, nočeval v osvobojenih vaseh. Povsod so ga radi sprejemali, najboljše mesto so mu odstopali.

— Ni zaradi mene, — se je domislil, — radi mojih bergel. Spoštovanje do moje krvi.

In vedel je, da je nerodno zahvaljevati se za to in da ni potrebno; namesto zahvale je gošpodarjem pripovedoval o Stalingradu. Tudi vozačem, ki so ga prevažali, je pripovedoval o Stalingradu, in vojakom, ki so ga nahranili iz svojih posod. Radi so ga poslušali — on in njegove bergle so že pripadali zgodovini.

A čim dalje je prihajal Nikifor na zapad po osvobojenem ozemlju, tem bolj so ga prevzemale druge skrbi in misli; videl je: iz pepela vstaja zemlja, neukročena zemlja, neuničljivo življenje.

Po vaseh so ometavale ženske svoje hišice z modro barvo. — Ej! — jim je vzklikal. — Prezgodaj, snaha! Do vuzma je daleč.

— Vrag te vzemi! — so smele se odgovarjale ženske. — Zamazati moramo gibelstrasse ... In kazale so mu nemške napise

JOHNNY SILKS

11118 GREENWICH AVE.

se priporoča cenjenim gospodinjam v okolici za obisk njegove nove trgovine, kjer si lahko nabavite najboljša jedila, meso, pivo in vino za na dom.

ZANESLJIVI DVOJICI SREDNJIH LET

se odda v najem stanovanje s 4 sobami.

Pokličite KE 7398

Harmonikē

nove in rabljene; junior ženske in profesionalne vrste. Ekskluzivni Ranco modeli.

August LeVanti Home Studio
3201 W. 97 St. WO 2242
Odpri ob večerih in nedeljah

HARMONIKE

vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah VSE DELO JE JAMČENO Se priporočam ANTON BOHTE R. D. 2, Clymer, Pa.

na hišah: "Goebbelstrasse" in "Goeringstrasse" ... Besno so ženske zamazovale nemške sledove.

Po vaseh so zaskrbljeni muški odkopavali kolhozno imovino, iz skritih jam so vlačili žito — pripravljali so se za setev.

Namrščeni kmetič je gospodarsko nameščal na plotu namesto navadnih vrat — vrata nemškega avtomobila.

— Kaj pa delaš? — se je smejal Nikifor. — Uvajaš trofeje v gospodinjstvo?

— Zakaj pa ne? — je mirno skomizgnil z rameni kmetič. — Uničili so mi celo dvorišče.

V Bjelsku je zagledal Nikifor prvo trgovino — knjigarno. Vse stavbe naokrog so bile polžgane in porušene, knjigarna se je za čudo ohranila. Izložba je bila povsem brez stekla, a knjige so bile lepo razvrščene na ogled.

— Okradli te bodo! Okradli! — je rekel Nikifor prodajalcu.

— Ne bodo me okradli! — je prepričano odvrnil prodajalec. — Ljudstvo je živelo pod Nemci, pa se ni polakomnilo njihovih obljub. Zakaj bi ga zdaj žalili s sumničjem? Našemu ljudstvu smeš zaupati.

Kakor na praznik so hodili ljudje k obnavljanju mest in cest; želeli so, si svobodnega dela kakor kruha. Okrog zgoznelih tovarniških zgradb se je zbiralo delavstvo. V rudnikih so izsesavali vodo, ne da bi čakali ukazov. Mojštri so begali po grabljih lokomotiv. Razkopavalili so sneg in skrbno zbirali za-

gozde in matice vijakov. Zenske so nosile pohištvo v šole. Iz gozdov in dolin so se vračali partizani. Vse je bilo žejno obnove. Zemlja se je dvigala iz pepela. Ljudje niso mogli čakati, niso strpeli — na polje, koder je včeraj hrumela bitka — so danes že prihajali kolhozniki.

Nikifor je začutil, kako ga od nestrpnosti že srbijo dlani. "Ej, koliko je dela! Dela!" — je mislil žejno, ko je gledal mrtve delavnice.

Tu se ni vračal s fronte utrujen, bolan vojak — prihajal je graditelj. Željan. Nestrpen.

Pred njim je ležala zemlja, težko ranjena, kakor on. Nad rudniki so otožno viseli porušeni parni zabijači. Železni mostovi so ležli po lesenih berglah. Povsod so krvavele rane.

— Nič za to! — je rekel Nikifor. — Nič za to, brat, živimo! Oh, koliko dela! Dela! Kaj bi z berglami? Kar hitro stran! Kar — zakadimo se!

Ker takšno je življenje: rane se zaraščajo. Oživljajo ...

Novice iz Jugoslavije

Velikanski pomen osuševanja močvirij in regulacij rek v Makedoniji. Doslej je bila velika ovira splošnega napredka med drugim tudi malarija. Prav v času, ko je bilo največ kmetijskih del, so izsesavali vodo, ne da bi čakali ukazov. Mojštri so begali po grabljih lokomotiv. Razkopavalili so sneg in skrbno zbirali za-

90% prebivalstva. Na leto je bilo bolnih 300,000 do 500,000 ljudi. Legla komarjev so bila na površini okrog 70,000 ha. Letos zgozdaj spomladi so začeli širokopotezno akcijo za uničevanje legel komarjev. S sredstvom DDT so sistematično uničevali mrčes. Letos prvič je začelo število obolenj od julija do septembra, ko je navadno naraščalo—upadati. Za zatiranje malarije so porabili letos 3 milijone din. Prihodnje leto je pa v namen določeno 25 milijonov.

Iz 100 kg pese 2.7 kg sladkorja več kakor pred vojno je izdelala zdaj tovarna sladkorja z Zrenjaninu. Letos izdelajo po 13 kg sladkorja iz 100 kg sladkorne pese. To so dosegli z bolj racionalno predelavo pese.

Tovarno svinčenih kablov gradijo pri Svetozarevu (Vojvodina). Ljudstvo pomaga pri gradbenih delih. Hkrati gradijo železniško industrijsko progo, ki bo vezala tovarno s postajo v Svetozarevu. Proga bo dolga 2.5 km.

Obnova in razširitev tovarne vagonov v Slavonskem Brodu. Zgraditi bo treba skupaj 12 večjih poslopij. Pet jih je v delu, štiri so pa gotova. Prihodnje leto bo gotovo poslopje za veliko kovačnico. Med drugimi poslopji gradijo zdaj tudi oddelek za izdelavo tenderjev.

Pomemben potapljaški izum. — Pri podjetju za reševanje potopljenih ladij je zaposlen potapljač L. Zaputović, ki je predelal aparat za rezanje kovin pod vodo. Doslej so pri takšnih aparatih uporabljali vodik, novi aparat pa omogoča uporabo acetilena (plina, ki nastaja pri razpadanju karbida).

NLR Bosna in Hercegovina je zelo bogata z zdravilnimi zelišči. Posebno mnogo je zlasti beladone in kadulje (žajblja). Letos je podjetje "Lekobilje" nakupilo 560,225 kilogramov raznih zelišč. Prihodnje leto bo organiziralo stalne delovne ekipe, ki bodo nabirale zdravilna zelišča v vseh krajih, kjer je mnogo zelišč.

SLOVENSKA DELAVSKA DVORANA

(The Slovenian Labor Auditorium)

Našim delničarjem:

Resno ste prošeni, da se po vsaj priliki udeležite letne delničarske seje, ki se vrši v nedeljo, 14. decembra 1947 ob 2. uri popoldne na 10814 Prince Ave. Po seji se bo brezplačno serviralo okrepčilo.

S pozdravom

Za direktorij—JOE KNAUTZ, tajnik

Tekom stoletij so vedno bili možje, katere so silile inspiracije: "Da se napravi boljše!" Delali so na tisočih različnih stvareh ... za boljše godbo ... izdelavo jekla, ki ne zarjavi ... zatiranje bolezni z novimi serumi ... slikanje, ki naj živi za milijone.

V laboratorijih Sohio so prav taki nepokojni in nikdar zadovoljni možje. Oni so iskali boljši način lubrikacije avtomobilskih motorjev. In so našli ta boljši način. Ime tega motornega olja je "H. Q." (Najvišja kvaliteta).

Najti ga je zdaj v omejenih količinah na večini Sohio gasolinskih postaj. Mi smo prepričani, da je "H.Q." neprekosljiv v vseh kvalitetah motornega olja, ki so potrebne za protekcijo današnjih dragih avtomobilov v vseh voznih razmerah ... za mnogo milij, za odpornost proti zablatenju, za lahki pogon, za vsestransko protekcijo motorja in za visoko lepljivo vsebino.

THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

35c

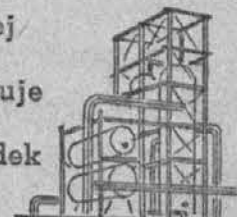
kvort

a dodatkom davka: samo v zaprtih skalah

Petrolej

Pospešuje

Napredek

POMANJKANJE NARAVNEGA PLINA

Odkrito povedano, skrbi nas . . . ker na ta najbolj mrzli zimski dan, boste hoteli imeti vi, ki rabite naravni plin, *trikrat toliko* plina, kot na kateri koli dan v 1939. Mnogo se je storilo—in se stori—da se zviša dobava naravnega

plina do naših odjemalcev. Mi in naši dobavitelji smo potrošili milijone dolarjev, da bi izpolnili vaše neprestane zahteve. Sledeče se je že dozdej izvršilo.

Razširili smo svoje pripomočke...

NOVE CEVI od Toledo, zvezane z Panhandle Eastern Pipeline Company, navrtali smo vrelce naravnega plina v velikem Jugozapadu. \$3.500.000.

NOVA KONTROLNA POSTAJA. \$50.000.

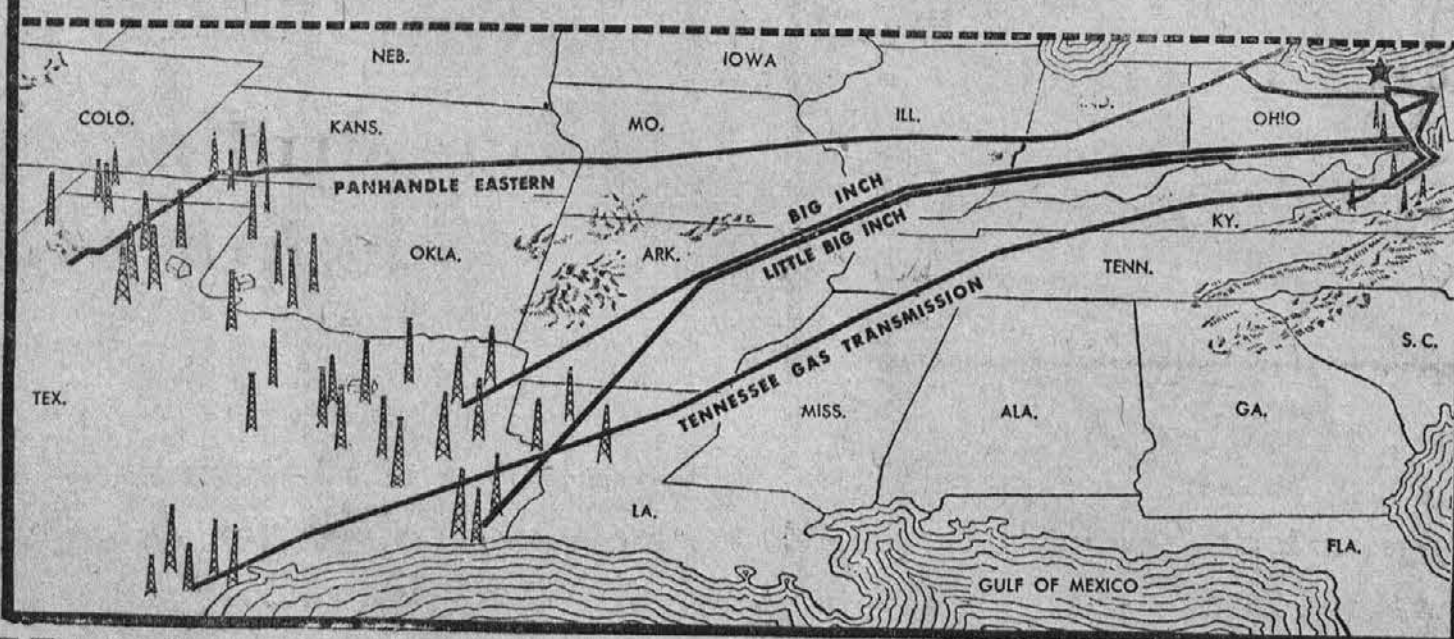
DRUGA NOVA KONTROLNA POSTAJA \$525.000.

DODATNA NOVA LINIJA CEVI—od podzemnega skladišča. \$1.925.000.

DODATKI K STISKALNI POSTAJI. \$807.000.

PODZEMSKO SKLADIŠČE PLINA. Vrelci, v najemu, cevi, spravljen plin. \$10.200.000.

Mi smo zvezali linije od prostranih polj naravnega plina v Texas, Oklahoma, Kansas in Louisiana . . .

Vendar...to še ni dovolj

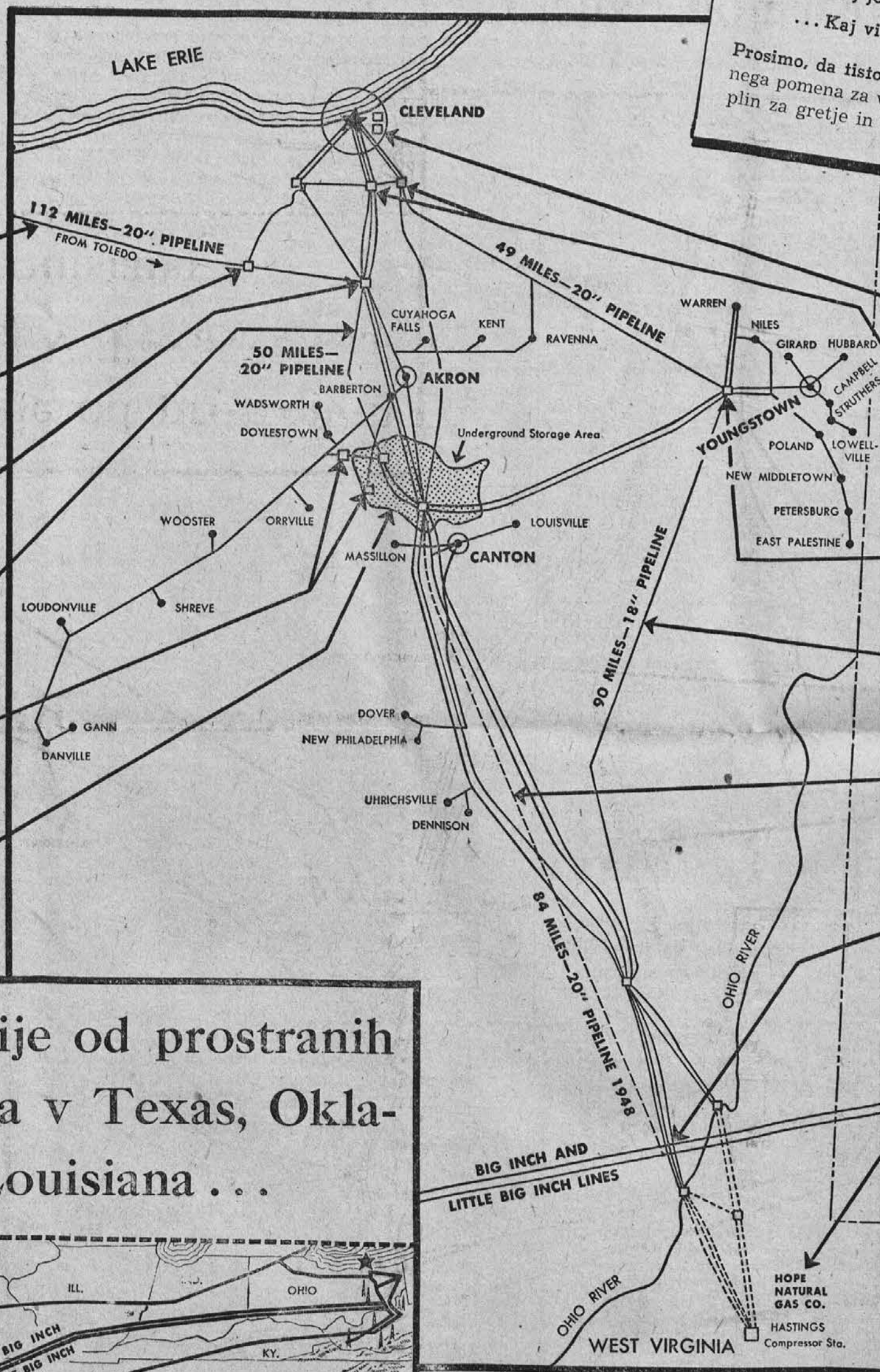
Kljub času in denarju, ki smo ga potrošili mi in naši dobavitelji—za več cevni liniji, večjih kompresnih postaj in podzemskih skladišč itd.—ne bomo v stanju ustreči vašim rasto-

čim zahtevam po naravnem plinu to zimo. Ker tako naglo so zrasle te zahteve, da so več kot zbrisale vpliv tega ogromnega programa za ekspanzijo.

VAŽNO—Našim odjemalcem:
Mi bomo razposlali vsakemu izmed vas kompletno poročilo o položaju naravnega plina ob sedanjem času. To poročilo vam bo povedalo

- ... Zakaj je nujnost
- ... Kako vas bo zadelo
- ... Kaj je storila vaša Plinska Družba glede tega
- ... Kaj vi lahko storite glede tega

Prosimo, da tisto poročilo prečitajte natančno. Je to silno važnega pomena za vsakega v tej okolici, ki se zanaša na naravni plin za gretje in drugo potrebo.

NOVA POSLOPJA—Ogromno poslopje garaže in moderna tovarna za metre, da vam boljše služimo. \$2.500.000.

DVE KONTROLNI POSTAJI POPRAVLJENI. \$280.000.

NOVA KONTROLNA POSTAJA. \$600.000.

TRETTJA NOVA LINIJA CEVI, do West Virginije. \$4.600.000.

84 MILJ 20-PALCEV CEVNA LINIJA, ki bo zgrajena v 1948. \$3.200.000.

NOVE ZVEZE z Veliko in Malo cevno linijo, ki bo dobila plin iz jugozapadnih zalog.

HOPE NATURAL GAS COMPANY'S HASTINGS KOMPRESNA POSTAJA PRENOVLJENA. "Največja na svetu."

POGODBE ZA DOBAVO PLINA NA DEBELO z Panhandle Eastern Pipeline Company in z Big and Little Inch Lines. Hope Natural Gas Company pogodba revidirana.

Vi lahko pomagate. . . Resno pomanjkanje naravnega plina lahko pomeni mrzle hiše, zaprte tovarne, brezposelnost. Ako se bo nadaljevalo z instalacijo grelnih naprav, se lahko razvije tako resno pomanjkanje. Skoro vsak lahko pomaga izboljšavij dobavo plina za predstoječe mrzle dneve:

NASELBINE lahko pomagajo, ako ne izdajo dovoljenj za instalacijo grelnih naprav.

HIŠNI ODJEMALCI lahko odlože vse načrte za dodatno gretje ter varčujejo s plinom, kot so tekem vojne.

TRGOVCI lahko pomagajo, če ne prodajajo ali ne instalirajo grelnih naprav, ki bi nadomestile drugačno gretje.

Pomnite—naravni plin, ki se ga prihrani zdaj, pomeni toliko več v podzemskem skladišču za vašo rabo, kadar pride zares mrzlo vreme.

Ta družba resno prosi vašega sodelovanja za do'brobit vsakega našega odjemalca.

TRGOVSKI ODJEMALCI—restavracije, hoteli itd. lahko prihranijo plin, ako privijejo burnerje v pečeh in drugih pripomočkih, kadar jih res ne rabijo.

INDUSTRIJSKI ODJEMALCI lahko poučijo svoje delavce, naj ob ratujejo opremo, ki rabi plin samo, kadar je to potrebno in po najnižji možni toploti. Naj rabijo kolikor mogoče drugo kurivo.

THE EAST OHIO GAS COMPANY